

RODOVI I VRSTE VOĆA

rodovi i vrste	crnogorski naziv
<i>Castanea</i> Mill.	kesten
<i>Citrus</i> L.	citrusi
<i>Corylus</i> L.	lijeska
<i>Cydonia oblonga</i> Mill	dunja
<i>Ficus carica</i> L.	smokva
<i>Fortunella</i> Swingle	fortunela (kumkvat)
<i>Fragaria</i> L.	jagoda
<i>Juglans regia</i> L.	orah
<i>Malus</i> Mill.	jabuka
<i>Olea europaea</i> L.	maslina
<i>Pistacia vera</i> L.	pistači
<i>Poncirus</i> Raf.	poncirus, trolisna pomorandža
<i>Prunus amygdalus</i> Batsch	badem
<i>Prunus armeniaca</i> L.	kajsija
<i>Prunus avium</i> L.	trešnja
<i>Prunus cerasus</i> L.	višnja
<i>Prunus domestica</i> L.	šljiva
<i>Prunus persica</i> Batsch L	breskva, nektarina
<i>Prunus salicina</i> L.	japanska šljiva
<i>Pyrus</i> L.	kruška
<i>Ribes</i> L.	ribizla, ogrozd
<i>Rubus</i> L.	kupina, malina
<i>Vaccinium</i> L	borovnica, brusnica
<i>Punica</i> L.	šipak (nar)
<i>Actinidia</i> L	kivi

ŠTETNI ORGANIZMI

DIO A

ŠTETNI ORGANIZMI ČIJA SE PRISUTNOST UTVRĐUJE VIZUELNI PREGLEDOM, UZORKOVANJEM I ISPITIVANJEM

Štetni organizmi koji ne smiju ili gotovo da ne smiju biti prisutni

(predosnovne matične biljke kandidatkinje i predosnovne matične biljke dobijene obnavljanjem, predosnovne matične biljke i predosnovni materijal, osnovna matična biljka ili osnovni materijal, Certificirana matična biljka ili certificirani materijal CAC materijal

Rod ili vrsta	Štetni organizmi
<i>Castanea sativa</i> Mill.	Gljive <i>Mycosphaerella maculiformis</i> <i>Phytophthora cambivora</i> <i>Phytophthora cinnamomi</i> Virozama slične bolesti Virus mozaika kestena (ChMV)
<i>Citrus</i> L., <i>Fortunella</i> Swingle, <i>Poncirus</i> Raf.	Insekti <i>Aleurotrixus floccosus</i> <i>Parabemisia myricae</i> Nematode <i>Pratylenchus vulnus</i> <i>Tylenchus semi-penetrans</i> Gljive <i>Phytophthora citrophthora</i> <i>Phytophthora parasitica</i>
<i>Corylus avellana</i> L.	Grinje <i>Phytoptus avellanae</i> Gljive <i>Armillariella mellea</i> <i>Verticillium dahliae</i> <i>Verticillium albo-atrum</i> Bakterije <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>corylina</i> <i>Pseudomonas avellanae</i>
<i>Cydonia oblonga</i> Mill., <i>Malus</i> Mill. i <i>Pyrus</i> L.	Insekti <i>Eriosoma lanigerum</i> <i>Psylla</i> spp. Nematode <i>Meloidogyne hapla</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i> Gljive <i>Armillariella mellea</i> <i>Chondrostereum purpureum</i> <i>Glomerella cingulata</i> <i>Pezicula alba</i> <i>Pezicula malicorticis</i> <i>Nectria galligena</i> <i>Phytophthora cactorum</i> <i>Roessleria pallida</i> <i>Verticillium dahliae</i> <i>Verticillium albo-atrum</i> Bakterije <i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> Virusi Osim onih navedenih u Prilogu 2 ovog pravilnika.
<i>Ficus carica</i> L.	Insekti <i>Ceroplastes rusci</i> Nematode <i>Heterodera fici</i> <i>Meloidogyne arenaria</i> <i>Meloidogyne incognita</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i> Gljive <i>Armillaria mellea</i> Bakterije <i>Phytomonas fici</i> Virozama slične bolesti Bolest mozaika smokve
<i>Juglans regia</i> L.	Insekti

	<i>Epidiaspis leperii</i> <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Gljive <i>Armillariella mellea</i> <i>Nectria galligena</i> <i>Chondrostereum purpureum</i> <i>Phytophthora cactorum</i> Bakterije <i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>Juglandi</i>
<i>Olea europaea</i> L.	Nematode <i>Meloidogyne arenaria</i> <i>Meloidogyne incognita</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Pratylenchus vulnus</i> Bakterije <i>Pseudomonas savastanoi</i> pv. <i>savastanoi</i> Virozama slične bolesti Kompleks bolesti žučenja lista 3
<i>Pistacia vera</i> L.	Nematode <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i> Gljive <i>Phytophthora cryptogea</i> <i>Phytophthora cambivora</i> <i>Rosellinia necatrix</i> <i>Verticillium dahliae</i>
<i>Prunus amygdalus</i> , <i>P. armeniaca</i> , <i>P. domestica</i> , <i>P. persica</i> i <i>P. salicina</i>	Insekti <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Nematode <i>Meloidogyne arenaria</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Meloidogyne incognita</i> <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i> Gljive <i>Phytophthora cactorum</i> <i>Verticillium dahliae</i> Bakterije <i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> (na <i>P. armeniaca</i>) <i>Pseudomonas viridiflava</i> (na <i>P. armeniaca</i>)
<i>Prunus avium</i> , <i>P. cerasus</i>	Insekti <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Nematode <i>Meloidogyne arenaria</i> <i>Meloidogyne javanica</i> <i>Meloidogyne incognita</i> <i>Pratylenchus penetrans</i> <i>Pratylenchus vulnus</i> Gljive <i>Phytophthora cactorum</i> Bakterije <i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i>
<i>Ribes</i> L.	Insekti i grinje <i>Dasyneura tetensi</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i> <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> <i>Tetranychus urticae</i> <i>Cecidophyopsis ribis</i> Gljive <i>Sphaerotheca mors-uvae</i> <i>Microsphaera grossulariae</i> <i>Diaporthe strumella</i> (<i>Phomopsis ribicola</i>)
<i>Rubus</i> L.	Gljive <i>Peronospora rubi</i>

DIO B

Štetni organizmi koji ne smiju ili gotovo da ne smiju biti prisutni ili čija je prisutnost ograničena nivoima tolerancije

Štetnih organizama po rodovima i vrstama	Nivoi tolerancije (%)		
	Predosnovne	Osnovne	Sertifikovane
Fragaria L.			
Insekti i grinje			
<i>Chaetosiphon fragaefoliae</i>	0	0,5	1
<i>Phytonemus pallidus</i>	0	0	0,1
Nematode			
<i>Aphelenchoides fragariae</i>	0	0	1
<i>Ditylenchus dipsaci</i>	0	0,5	1
<i>Meloidogyne hapla</i>	0	0,5	1
<i>Pratylenchus vulnus</i>	0	1	1
Gljive			
<i>Rhizoctonia fragariae</i>	0	0	1
<i>Podosphaera aphanis</i> (Wallroth) Braun & Takamatsu	0	0,5	1
<i>Verticillium albo-atrum</i>	0	0,2	2
<i>Verticillium dahliae</i>	0	0,2	2
Bakterije			
<i>Candidatus Phlomobacter fragariae</i>	0	0	1
Virusi			
<i>Virus šarenila jagode</i> (SMoV)	0	0,1	2
Fitoplazmatske bolesti			
Fitoplazma žutice zvjezdana	0	0,2	1
Bolest umnožavanja	0	0,1	0,5
Stolbur – potpuno propadanje jagoda	0	0,2	1
Fitoplazma zelenih latica jagode	0	0	1
<i>Phytoplasma fragariae</i>	0	0	1
Ribes L.			
Nematode			
<i>Aphelenchoides ritzemabosi</i>	0	0,05	0,5
Virusi			
Mozaik svidra u kombinaciji sa žuticom crne ribizle	0	0,05	0,5
Izbjeljivanje žila i mrežavost crne ribizle, prosvjetljavanje žila ogrozda	0	0,05	0,5
Rubus L.			
Insekti			
<i>Resseliella theobaldi</i>	0	0	0,5
Bakterije			
<i>Agrobacterium</i> spp.	0	0,1	1
<i>Rhodococcus fascians</i>	0	0,1	1
Virusi			
<i>Virus mozaika jabuke</i> (ApMV), <i>Virus nekroze kupine</i> (BRNV), <i>Virus mozaika krastavca</i> (CMV), <i>Virus šarenila lista maline</i> (RLMV), <i>Virus pjegavosti lista maline</i> (RLSV), <i>Virus hloroze žila maline</i> (RVCV), <i>Virus žute mrežavosti rubusa</i> (RYNV)	0	0	0,5
Vaccinium L.			
Gljive			
<i>Exobasidium vaccinii</i> var. <i>vaccinii</i>	0	0,5	1
<i>Godronia cassandrae</i> (anamorf <i>Topospora myrtilli</i>)	0	0,1	0,5
Bakterije			
<i>Agrobacterium tumefaciens</i>	0	0	0,5
Virusi			
	0	0	0,5

DIO C

Štetni organizmi zbog čije je prisutnosti potreban vizuelni pregled i u određenim slučajevima, uzorkovanje i ispitivanje

Rod ili vrsta	Štetni organizmi
Citrus L., Fortunella Swingle i Poncirus Raf.	Virusi <i>Virus šarenila agruma</i> (CVV) <i>Psorosis virus agruma</i> (CPsV) <i>Virus mrljavosti lista agruma</i> (CLBV) Virozama slične bolesti Kamenitost Kristakortis Viroidi <i>Egзокortis-viroid agruma</i> (CEVd) <i>Viroid kržljivosti hmelja</i> (HSVd) Cachexia variant
Corylus avellana L.	Virusi <i>Virus mozaika jabuke</i> (ApMV)

	Fitoplazme <i>Fitoplazma crtičave pjegavosti lijeske</i>
Cydonia oblonga Mill. i Pyrus L.	Virusi <i>Virus hlorotične pjegavosti lista jabuke</i> (ACLSV) <i>Virus brazdavosti stabla jabuke</i> (ASGV) <i>Virus jamičavosti stabla jabuke</i> (ASPV) Virozama slične bolesti Razdvajanje kore, nekroza kore Hrapava kora Gumenasto drvo, žuta mrljavost dunje Viroidi <i>Viroid plihavog raka kruške</i> (PBCVd)
Fragaria L.	Nematode <i>Aphelenchoides blastoforus</i> <i>Aphelenchoides fragariae</i> <i>Aphelenchoides ritzemabosi</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i> Gljive <i>Phytophthora cactorum</i> <i>Colletotrichum acutatum</i> Virusi <i>Virus šarenila jagode</i> (SMoV)
Juglans regia L.	Virusi <i>Virus uvijenosti lista trešnje</i> (CLRV)
Malus Mill.	Virusi <i>Virus hlorotične pjegavosti lista jabuke</i> (ACLSV) <i>Virus mozaika jabuke</i> (ApMV) <i>Virus brazdavosti stabla jabuke</i> (ASGV) <i>Virus jamičavosti stabla jabuke</i> (ASPV) Virozama slične bolesti Gumenasto drvo, plosnata grana Potkovasta rana Poremećaji na plodovima: sitni plod, zelena deformacija, kvrgavi plod Ben Davisa, hrapava pokožica, zvjezdasta pukotina, crvenkasti prsten, crvenkasta bradavičavost Viroidi <i>Viroid ožiljaka na kori ploda jabuke</i> (ASSVd) <i>Viroid ulegnutog ploda jabuke</i> (ADFVd)
Olea europaea L.	Gljive <i>Verticillium dahliae</i> Virusi <i>Virus mozaika gušarke</i> (ArMV) <i>Virus uvijenosti lista trešnje</i> (CLRV) <i>Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode</i> (SLRV)
Prunus amygdalus Batsch	Virusi <i>Virus hlorotične pjegavosti lista jabuke</i> (ACLSV) <i>Virus mozaika jabuke</i> (ApMV) <i>Virus kržljivosti šljive</i> (PDV) <i>Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje</i> (PNRSV)
Prunus armeniaca L.	Virusi <i>Virus hlorotične pjegavosti lista jabuke</i> (ACLSV) <i>Virus mozaika jabuke</i> (ApMV) <i>Latentni virus marelice</i> (ApLV) <i>Virus kržljivosti šljive</i> (PDV) <i>Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje</i> (PNRSV)
Prunus avium i P. cerasus	Virusi <i>Virus hlorotične pjegavosti lista jabuke</i> (ACLSV) <i>Virus mozaika jabuke</i> (ApMV) <i>Virus mozaika gušarke</i> (ArMV) <i>Virus zelenog prstenastog šarenila trešnje</i> (CGRMV) <i>Virus uvijenosti lista trešnje</i> (CLRV) <i>Virus nekrotičnog rdastog šarenila trešnje</i> (CNRMV) <i>Virus male trešnje 1 i 2</i> (LChV1, LChV2) <i>Virus šarenila lista trešnje</i> (ChMLV) <i>Virus kržljivosti šljive</i> (PDV) <i>Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje</i> (PNRSV) <i>Virus prstenaste pjegavosti maline</i> (RpRSV) <i>Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode</i> (SLRSV) <i>Virus crnih prstenova paradajza</i> (TBRV)
Prunus domestica i P. salicina	Virusi <i>Virus hlorotične pjegavosti lista jabuke</i> (ACLSV) <i>Virus mozaika jabuke</i> (ApMV) <i>Latentni virus prstenaste pjegavosti džanarike</i> (MLRSV) <i>Virus kržljivosti šljive</i> (PDV) <i>Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje</i> (PNRSV)

Prunus persica	Virusi <i>Virus hlorotične pjegavosti lista jabuke (ACLSV)</i> <i>Virus mozaika jabuke (ApMV)</i> <i>Latentni virus marelice (ApLV)</i> <i>Virus kržljivosti šljive (PDV)</i> <i>Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje (PNRSV)</i> <i>Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode (SLRSV)</i> Viroidi <i>Latentni viroid mozaika breskve (PLMVd)</i>
Ribes L.	Virusi kako je primjereno za dotične vrste <i>Virus mozaika gušarke (ArMV)</i> <i>Virus reverzije crne ribizle (BRV)</i> <i>Virus mozaika krastavca (CMV)</i> <i>Virusi povezani sa prosvjetljavanjem žila ogrozda (GVBaV)</i> <i>Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode (SLRSV)</i> <i>Virus prstenaste pjegavosti maline (RpRSV)</i>
Rubus L.	Gljive <i>Phytophthora</i> spp. koje napadaju rubuse Virusi kako je primjereno za dotične vrste <i>Virus mozaika jabuke (ApMV)</i> <i>Virus nekroze kupine (BRNV)</i> <i>Virus mozaika krastavca (CMV)</i> <i>Virus šarenila lista maline (RLMV)</i> <i>Virus pjegavosti lista maline (RLSV)</i> <i>Virus kloroze žila maline (RVCV)</i> <i>Virus žute mrežavosti rubusa (RYNV)</i> <i>Virus grmolike kržljivosti maline (RBDV)</i> Fitoplazme <i>Rubus stunt phytoplasma</i> Virozama slične bolesti Žuta pjegavost maline
Vaccinium L.	Virusi <i>Virus prugavosti borovnice (BSSV)</i> <i>Virus crvene prstenaste pjegavosti borovnice (BRRV)</i> <i>Virus rubne paleži borovnice (BIScV)</i> <i>Virus šoka borovnice (BIShV)</i> Fitoplazme <i>Fitoplazma kržljivosti borovnice</i> <i>Fitoplazma vještice metle borovnice</i> <i>Fitoplazma lažnog cvata brusnice</i> Virozama slične bolesti Uzročnik mozaika borovnice Uzročnik prstenaste pjegavosti brusnice

DIO D
ŠTETNI ORGANIZMI PRISUTNI U ZEMLJIŠTU

Rod ili vrsta	Određeni štetni organizmi
Fragaria L.	Nematode <i>Longidorus attenuatus</i> <i>Longidorus elongatus</i> <i>Longidorus macrosoma</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
Juglans regia L.	Nematode <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
Olea europaea L.	Nematode <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
Pistacia vera L.	Nematode <i>Xiphinema index</i>
Prunus avium i P. cerasus	Nematode <i>Longidorus attenuatus</i> <i>Longidorus elongatus</i> <i>Longidorus macrosoma</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
P. domestica, P. persica i P. salicina	Nematode <i>Longidorus attenuatus</i> <i>Longidorus elongatus</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
Ribes L.	Nematode <i>Longidorus elongatus</i> <i>Longidorus macrosoma</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>

Rubus L.	Nematode <i>Longidorus attenuatus</i> <i>Longidorus elongatus</i> <i>Longidorus macrosoma</i> <i>Xiphinema diversicaudatum</i>
-----------------	---

DIO E
EKONOMSKI ŠTETNI ORGANIZMI

JABUČASTO VOĆE

(*Malus, Pyrus, Cydonia, Crataegus, Chaenomeles, Eriobotrya, Cotoneaster, Pyracantha, Sorbus, Stranvaesia*)

VIRUSI, VIROIDI, FITOPLAZME I VIRUSIMA SLIČNI ORGANIZMI zajednički za jabučasto voće Bezvirusni (VF) ili virus testirani (VT)											
Štetni organizam Domaći/engleski naziv	akronim	dozvoljeni % za sadni materijal proizvodnji i prometu po kategorijama					Biološki test (drvenasti indikatori)		drugi testovi	prenošenje	napomena
		Po	O	Se	St	SA	staklenik	polje			
Virus brazdavosti stabla jabuke Apple stem - pitting foveavirus	ASPV	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	Pyronia veitchii Malus pumila Spy 227 Malus pumila Virginia Crab Malus pumila Kola Malus pumila Radiant	Pyronia veitchii Malus pumila Spy 227 Malus pumila Virginia Crab	IC-RT-PCR; RT-PCR	vegetativno (kalemljenje)	(1)
Virus hlorotične pjegavosti lista jabuke Apple chlorotic leafspot trichovirus	ACLSV	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	Malus platycarpa Malus sylvestris R12740 7A Cydonia oblonga C7/1 Cydonia oblonga Pigwa	Malus platycarpa malus sylvestris R12740 7A	ELISA; IC-RT-PCR RT-PCR	vegetativno (kalemljenje)	(1)
Virus jamičavosti stabla jabuke Apple stem -grooving capillovirus	ASGV	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	Malus pumila Virgiana Crab Malus miromalus GMAL273	Malus pumila Virgiana Crab	ELISA; RT-PCR, IC-RT-PCR; RT-PCR	vegetativno (kalemljenje)	(1)
Virus mozaika jabuke Apple mosaic ilarvirus	ApMV	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	Malus pumila Charden	Malus pumila Golden Delicious Malus pumila Lord Lambourne	ELISA; RT-PCR, RT-PCR- ELISA	vegetativno (kalemljenje)	(1)
JABUKA (Malus spp.)											
Viroid plutavosti pokožice ploda jabuke Apple scar skin viroid	ASSVd	0	0	0	-	-	Malus pumila Stark's Earliest Malus pumila Sugar Crab	Malus pumila Delicious rosse Malus pumila Starkrimson	RT-PCR Hibridizacija	vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Fitoplazma proliferacije jabuke Apple proliferation phytoplasma	AP	0	0	0	0	0	Malus pumila Charden	Malus pumila Golden Delicious	PCR	vegetativno (kalemljenje)	(2)
Bolest neravnosti plodova jabuke Ben- Davis Apple bumpy fruit of Ben-Davis disease		0	0	0	-	-		Lord Lamburne		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Apple chat fruit		0	0	0	-	-		Lord Lamburne		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)

Epinastija jabuke Apple flat limb disease		0	0	0	-	-	Prunus avium Mazard F12/1	Malus pumila Lord Lambourne Malus pumila Gravensteiner		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Bolest zelene izbrazdanosti jabuke Apple green crinkle disease		0	0	0	-	-		Malus pumila Golden Delicious		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Bolest potkovičaste ozlede jabuke Apple horseshoe wound disease		0	0	0	-	-		Malus pumila Golden Delicious		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Bolest hrapavosti kore jabuke Apple rough skin disease		0	0	0	-	-		Schone van Boskoop Malus pumila Golden Delicious		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Bolest gumavosti drveta jabuke Apple rubbery wood disease		0	0	0	-	-		Lord Lamburne		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Rđasta prstenavost jabuke Apple ruset ring		0	0	0	-	-		Malus pumila Golden Delicious		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Rđasta bradavičavost jabuke Apple russet wart disease		0	0	0	-	-		Malus pumila Golden Delicious		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Zvezdasta ispucalost jabuke Apple star crack disease		0	0	0	-	-		Malus pumila Golden Delicious		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Cherry rasp leaf virus	CRLV	0	0	0	0	0					(5)
Tomato ringspot virus	ToRSV	0	0	0	0	0					(5)
KRUŠKA, DUNJA (<i>Pyrus spp.</i> , <i>Cydonia spp.</i>)											
Viroid mehuravih rak rana kruške Pear bliser canker viroid	PBCVd	0	0	0	-	-		Pyrus A20		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Fitoplazma propadanja kruške Pear decline phytoplasma	PD	0	0	0	0	0	Pyrus communis Decana del Comicio	Pyrus communis Decana del Comicio	PCR	vegetativno (kalemljenje)	(3)
Prstenasti mozaik kruške Pear ring (pattern) mosaic		0	0	0	-	-	Malus platycarpa Malus sylvestris 12740 7A Cydonia oblonga C7/1 Cydonia oblonga Pigwa	Malus platycarpa Malus sylvestris R12740 7A			dozvoljeni % važeći za(VF)
Nekroza kore kruške Pear bark necrosis disease		0	0	0	-	-		Beurre Hardy Pyrus A20			dozvoljeni % važeći za(VF)
Pucanje kore kruške Pear bark split disease		0	0	0	-	-		Beurre Hardy Pyrus A20		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Mjehurasti rak kruške Pear blister canker disease		0	0	0	-	-		Williams Doyenne du Comice Pyrus A20		vegetativno (kalemljenje)	dozvoljeni % važeći za(VF)
Hrapavost kore kruške Pear rough bark disease		0	0	0	-	-		Williams Doyenne du Comice Pyrus A20			dozvoljeni % važeći za(VF)

Kamenitost plodova kruške Pear stony pit disease		0	0	0	-	-		Beurre Hardy Durondeau			dozvoljeni % važeći za(VF)
Žutilo nerava kruške/crvena išaranost Pear vein yellows/red mottle		0	0	0	-	-	Pyronia veitchii Malus pumila Spy 227 Malus pumila Virginia Crab Malus pumila Kola Malus pumila Radiant	Pyronia veitchii Malus pumila Spy 227 Malus pumila Virginia Crab			dozvoljeni % važeći za(VF)
ljuspasta kora Platikarpe Platycarpa scaly bark disease		0	0	0	-	-	Pyronia veitchii Malus pumila Spy 227 Malus pumila Virginia Crab Malus pumila Kola malus pumila Radiant	Malys platycarpa Pyronia veitchii Malus pumila Spy 227 Malus pumila Virginia Crab			dozvoljeni % važeći za(VF)
čadava prstenasta pjegavost dunje Quince sooty ringspot		0	0	0	-	-		C7/1			dozvoljeni % važeći za(VF)
žuta čiravost dunje Quince yellow blotch		0	0	0	-	-		C7/1			dozvoljeni % važeći za(VF)
epinastija i propadanje kruške Spy epinasty and decline		0	0	0	-	-	Pyronia veitchii Malus pumila Spy 227 Malus pumila Virginia Crab malus pumila Kola Malus pumila Radiant	Pyronia veitchii Malus pumila Spy 227 Malus pumila Virginia Crab			dozvoljeni % važeći za(VF)

BAKTERIJE jabučastog voća										
Štetni organizam	dozvoljni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu po kategorijama					izolacija	biotest	biohem. osobine	vrijeme i način pregleda	napomena
	Po	O	Se	St	SA					
<i>Erwinia amylovora</i>	0	0	0	0	0	Normes OEPP EPPO Standards - Diagnostic protocols for regulated pests PM 7/20			(4)	(4)
<i>Agrobacterium tumefaciens</i>	0	0	0	0	0	+	+	+	pregled svih sadnica pri vađenju	mogu se koristiti i drugi testovi ako su standardizovani Uklanjanje zaraženih biljaka
<i>Pseudomonas syringae pv. syringae</i>	0	0	0	0	2	+	+	+	pregled svih matčnih biljaka i 1% sadnica	mogu se koristiti i drugi testovi ako su standardizovani, dozvoljeni % se odnosi na 5% napadnutih listova/pupoljaka

GLJIVE jabučastog voća										
Štetni organizam Domaći/engleski naziv	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu po kategorijama					izolacija	biotest	mikroskopiranje	način pregleda	napomena
	Po	O	Se	St	SA					
<i>Armilariella mellea;</i> <i>Chondrostereum</i>	0	0	0	0	0	+	+	+	pregled svih matičnih	Uklanjanje zaraženih

<i>purpureum</i> ; <i>Nectria galligena</i> ; <i>Phytophthora spp.</i> ; <i>Rosellinia necatrix</i> ; <i>Verticillium spp.</i> ;									biljaka i 1% sadnica	biljaka
<i>Venturia spp</i>	0	0	0	-	-	+				važi samo za jabuku hemijsko tretiranje u cilju suzbijanja
<i>Monilinia fructicola</i> ;	0	0	0	0	0	Normes OEPP EPPO Standards - Diagnostic protocols for regulated pests PM 7				(5)
<i>Phylosticta solitaria</i>	0	0	0	0	0					
INSEKTI i GRINJE jabučastog voća										
Štetni organizam Domaći/engleski naziv	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu po kategorijama					Dijag. ključevi	Analiza genitalija	Gajenje u komorama	Način pregleda	napomena
	Po	O	Se	St	SA					
<i>Anarsia lineatella</i>	0	0	0	0	0	+	+	+	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	hemijsko tretiranje u cilju suzbijanja
<i>Eriosoma lanigerum</i>	0	0	0	0	0	+	-	-		
Štitaste vaši <i>Epidiaspis lelperii</i> , <i>Pseudaulocapsis pentagona</i> , <i>Quadrispidiouts perniciosus</i>	0	0	0	0	0	+	-	-		

(1) dozvoljeni % važeći za (VF) i (VT). Vizuelni pregled svih stabala i uzorkovanje 10% stabala u matičnim zasadima na prisustvo ovih virusa svake godine. Ukoliko se analizama utvrdi prisustvo nekog od ovih virusa nalaže se uklanjanje zaraženih stabala. Ne nalaže se stavljanje van prometa. Pregled u rasadnicima je vizuelni. U rasadnicima se uzorkovanje vrši samo u slučaju sumnje na prisustvo ovih virusa.

(2) prostorna izolacija za matične zasade i rasadnike 1 km u poluprečniku i: (a) su to područja bez prisustva ovog štetnog organizma ili (b) su biljke izuzev onih dobijenih iz sjemena, proizvedene kroz šemu certificiranja pri čemu je bar jednom vršeno testiranje na prisustvo ovog štetnog organizma ili potiču od materijala koji je bar jednom u 6 godina bio testiran na prisustvo štetnog organizma i (v) nijedan od simptoma koje prouzrokuje štetni organizam nije uočen na mjestu proizvodnje niti u njegovoj neposrednoj blizini (1 km u poluprečniku), od početka tri posljednja kompletna ciklusa vegetacije;

(3) prostorna izolacija za matične zasade i rasadnike 2 km u prečniku i (a) biljke potiču iz područja u kojima nije utvrđeno prisustvo Pear decline phytoplasm ili (b) u slučaju pojave simptoma Pear decline phytoplasm krčenje zaraženih biljaka i stavljanje van prometa iz zasada na 3 godine.

(4) za pufer zone dve vegetacije prije zasnivanja utvrđuje se izolacioni pojas i to na površini od 50 km kvadratnih (5 km u poluprečniku). Priprema se detaljan opis pufer zone. Po uspostavljanju izolacionog pojasa vrši se širi pregled oko matičnog zasada i pregled od 500 m u poluprečniku barem jednom naredne vegetacije i najkasnije do 1. maja u vegetaciji kad se zasniva objekat. Dozvoljava se podizanje matičnih zasada i rasadnika koji su najviše 1 km blizu granice pufer zone. Za objekte podignute bez uspostavljenog pufer zone svake godine do juna se pregleda širi pojas (do 5 km u poluprečniku) i naređuje uklanjanje svakog simptoma bakterijske plamenjače. Vrijeme i način pregleda: pregledi se vrše nezavisno od toga da li uspostavljena pufer zona ili ne. Ukoliko je zona od 500 m u poluprečniku bez simptoma vrše se još dva pregleda u pufer zoni odnosno izolacionom pojasu od u poluprečniku od 5 km u periodima jun-avgust i avgust-novembar, a u samoj zoni od 500 m oko objekta se vrši još jednom u periodu avgust-novembar. Pregledaju se sve biljke domaćini i u slučaju pojave simptoma naređuje uklanjanje biljaka (ako su pojedinačne) ili uklanjanje obolelih delova (ako su u pitanju zasadi).

Ukoliko se simptomi uoče u zoni koja je 500 m u poluprečniku oko matičnog zasada naređuje se suspenzija prometa kalem grančica i podloga do kraja vegetacije i uklanjanje zaraženih biljaka, a promet se omogućava tek nakon što se analizom epifitne populacije utvrdi odsustvo štetnog organizma. Promet sadnica nije moguć iz rasadnika ako se bakterijska plamenjača utvrdi u zoni od 500 u poluprečniku oko objekta, čak i kada na sadnicama nema simptoma, sve dok se analizom ne dokaže odsustvo epifitne populacije. Ukoliko se bakterijska plamenjača uoči u matičnom zasadu nalaže se suspenzija prometa na godinu dana.

(5) promet se može dozvoliti ako štetni organizam nije prisutan u području gde se organizuje proizvodnja i ako se nijedan od simptoma ne uoči na mjestu proizvodnje od početka poslednjeg kompletnog ciklusa vegetacije.

KOŠTIČAVO VOĆE

nezavisno od <i>Prunus</i> spp VIRUSI, VIROIDI, FITOPLAZME I VIRUSIMA SLIČNI ORGANIZMI bezvirusni (VF) i virus testirani (VT)											
Štetni organizam Domaći/engleski naziv	akronim	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu po kategorijama					biološki test (drvenasti indikatori)		drugi testovi	prenošenje	napomena
		Po	O	Se	St	SA	staklenik	polje			
Virus mozaika jabuke Apple	ApMV	0	0	0	-	-	<i>Prunus persica</i> GF305		ELISA RT-PCR RT-PCR-ELISA	vegetativno	dozvoljeni % važeći za (VF)

mosaic ilarvirus												
Virus krzljavosti Pr unus Prune dwarf ilarvirus	PDV	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾		<i>Prunus persica</i> GF305 <i>Prunus serrulata</i> ShirofugeniliKwanzan <i>Prunus tomentosa</i> IR 473/1 ili 474/1	<i>Prunus serrulata</i> ShirofugeniliK wanzan	ELISA RT- PCR RT- PCR-ELISA	vegetativno, polen, seme	(1)
Virus nekrotične prstenaste pjegavosti koštičavog voća <i>Prunus</i> necrotic ringspot ilarvirus	PNRS V	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾	0 ⁽¹⁾		<i>Prunus persica</i> GF305 <i>Prunus serrulata</i> ShirofugeniliKwanz an <i>Prunus tomentosa</i> IR 473/1; 474/1		ELISA RT- PCR RT- PCR-ELISA	vegetativno, polen i seme	(1)
Virus hlorotične pjegavosti lista jabuke (pseudo šarka) Apple chlorotic leaf spot trichovirus	ACLS V	0	0	0	-	-		<i>Prunus persica</i> GF 305 <i>Prunus tomentosa</i> IR 473/1 ili 474/1		ELISA IC- RT-PCR- RT-PCR	vegetativno	dozvolj eni % važeći za (VF)
Virus šarke šljive Plum pox potyvirus	PPV	0	0	0	0	0		Normes OEPP EPPO Standards - Diagnostic protocols for regulated pests PM 7/32			vegetativno i vašima	(2)
Fitoplazma: evropskog žutila koštičavog voća; uvijenosti lišća kajsije Phytoplasm: European stone fruit yellows; Apricot leafroll		0	0	0	0	0		<i>Prunus persica</i> Elberta <i>Prunus persica</i> GF 305	<i>Prunus armeniaca</i> Moorpark <i>Prunus armeniaca</i> Luizet	PCR	vegetativno,Caco <i>psylla</i> <i>pruni</i> (cikade)	(3)
Peach yellows phytoplasma; Plum American line pattern ilarivirus; Cherry rasp leaf neprovirus; Peach rosette phytoplasma; Peach American mosaic closterovirus; Peach X disease phytoplasma; Tomato ringspot nepovirus		0	0	0	0	0						(4)
BRESKVA (<i>Prunus persica</i>)												
Virus zelene prstenaste	CGR MV	0	0	0	-	-		Bing, Shirofugen, Kwanzan		PCR	vegetativno	dozvolj eni %

pjegavosti trešnje Cherry green ring mottle foveavirus											važeći za (VF)
Virus latentne prstenaste pjegavosti jagode Strawberry latent ringspot nepovirus	SLRS V	0	0	0	0	0	sejanac GF305	GF305 ili sejanac Elberta	ELISA	vegetativno, <i>Hiphi nema diversicaudatum</i>	
Viroid latentnog mozaika breskve Peach latent mosaic pelamoviroid	PLMV d	0	0	0	-	-	<i>Prunus persica</i> GF 305		RT-PCR Hibridizacija	vegetativno	dozvoljeni % važeći za (VF)
Asteroidna pjegavost breskve Peach asteroid spot agent		0	0	0	-	-	GF305sejanac			vegetativno	dozvoljeni % važeći za (VF)
KAJSIJA (<i>Prunus armeniaca</i>)											
Asteroidna pjegavost breskve Peach asteroid spot agent		0	0	0	-	-	GF305sejanac			vegetativno	dozvoljeni % važeći za (VF)
ŠLJIVA (<i>Prunus domestica</i>) I INTERSPECIJSKI HIBRID I (<i>P. institia</i> , <i>P. salicina</i> , <i>P. besseyi</i> , <i>P. cerasifera</i> , <i>P. davidiana</i>)											
Virus latentne nekrotične pjegavosti džanarike <i>Myrobalan latent ringspot nepovirus</i>	MLRS V	0	0	0	-	-	Prunus persica GF 305				dozvoljeni % važeći za (VF)
TREŠNJA (<i>Prunus avium</i>), VIŠNJA (<i>P. cerasus</i>) I INTERPECIJSKI HIBRID I (<i>P. mahaleb</i>)											
Virus mozaika gušarke Arabis mosaic nepovirus	ArMV	0	0	0	-	-	sejanac GF305	Bing, sejanac GF305	ELISA <i>C. quinoa</i> , <i>C. amaranticolor</i> , <i>C. sativus</i>	vegetativno <i>Xiphi nema diversicaudatum</i>	dozvoljeni % važeći za (VF)
Virus asteroidnog mozaika petunije Petunia asteroid mosaic tombusvirus	PAMV	0	0	0	-	-		Bing, Sam	ELISA <i>C. quinoa</i> , <i>C. amaranticolor</i> , <i>C. sativus</i>	vegetativno	dozvoljeni % važeći za (VF)
virus prstenaste pjegavosti italijanskog karanfila Carnation Italian ringspot tombusvirus	CIRV	0	0	0	-	-		Bing, Sam	ELISA <i>C. quinoa</i> , <i>C. amaranticolor</i> , <i>C. sativus</i>	vegetativno	dozvoljeni % važeći za (VF)

Virus uvijenosti lišća trešnje Cherry leaf roll nepovirus	CLRV	0	0	0	-	-		Prunus avium Bing, Sam, Cnindex I			dozvoljeni % važeći za (VF)
Virus zelene prstenaste pjegavosti trešnje Cherry green ring mottle foveavirus	CGR MV	0	0	0	-	-		Prunus serrulata ShirofugeniliKwanzan			dozvoljeni % važeći za (VF)
Virus usitnjenosti plodova trešnje Little cherry closterovirus es	LChV-1, LChV-2	0	0	0	-	-		Sam, Canindex	PCR		dozvoljeni % važeći za (VF)
Virus šarenila lista trešnje Cherry mottle leaf trichovirus	ChML V	0	0	0	-	-	sejanacGF305	Sam, Bing	ELISA PCR <i>C. quinoa</i> , <i>C. amaranticol</i> or, <i>N. occidentalis</i>	<i>Eriophyes inaequalis</i>	dozvoljeni % važeći za (VF)
Virus prstenaste pjegavosti maline Raspberry ringspot nepovirus	RpRS V	0	0	0	0	0	sejanacGF305	Bing	ELISA, PCRC. <i>quioa</i> , <i>C. amaranticol</i> or	seme nematode <i>Longidorus macrosoma</i> i <i>L. enogatus</i>	
Virus latentne prstenaste pjegavosti jagode Strawberry latent ringspot nepovirus	SLRS V	0	0	0	0	0	sejanacGF305	Bing	ELISA <i>C. quinoa</i> , <i>C. sativus</i> , <i>C. amaranticol</i> or	<i>Xiphinema diversicaudatum</i>	
Virus crne prstenaste pjegavosti paradajza Tomato black ring nepovirus	TBRV	0	0	0	0	0	sejanacGF305	sejanac GF 305, Elberta, Bing	ELISA <i>C. quinoa</i> , <i>C. sativus</i> , <i>C. amaranticol</i> or	<i>Longidorus elongatus</i> , <i>L. attenuatus</i>	

BAKTERIJE koštičavog voća										
Štetni organizam	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu po kategorijama					izolacija	biotest	biohem. osobine	način pregleda	napomena
	Po	O	Se	St	SA					
<i>Agrobacterium tumefaciens</i>	0	0	0	0	0	+	+	+	pregled svih sadnica pri vađenju	mogu se koristiti i drugi testovi
<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> ; <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i>	0	0	0	2	2	+	+	+	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	mogu se koristiti i drugi testovi, dozvoljeni % se odnosi na 5% napadnutih listova/pupoljaka
<i>Pseudomonas syringae</i> pv.	0	0	0	0	0	+	+	+		samo za breskvu ⁽³⁾

<i>persicae</i>										
<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i>	0	0	0	0	0	+	+	+		(3)
GLJIVE koštičavog voća										
Štetni organizam	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu po kategorijama					izolacija	biotest	mikroskopiranje	način pregleda	napomena
	Po	O	Se	St	SA					
<i>Armillariella mellea</i> <i>Chondrostereum purpureum</i> ; <i>Nectria galligena</i> ; <i>Phytophthora</i> spp.; <i>Rosellinia necatrix</i> ; <i>Verticillium</i> spp.	0	0	0	0	0		+	+	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	Uklanjanje zaraženih biljaka
<i>Monilinia fructicola</i>	0	0	0	0	0	Normes OEPP EPPO Standards - Diagnostic protocols for regulated pests PM 7				(5)

INSEKTI I NEMATODE koštičavog voća										
Štetni organizam	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu po kategorijama					dijag. ključevi	analiza genitalija	gajenje u komorama	način pregleda	napomena
	Po	O	Se	St	SA					
<i>Anarsia lineatella</i>	0	0	0	0	0	+	+	+	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	U cilju suzbijanja tretiranje pesticidima
<i>Capnodis tenebrionis</i>	0	0	0	0	0	+	-	-		
Štitaste vaši: <i>Epidiaspis leperii</i> , <i>Pseudaulacapsis pentagona</i> , <i>Quadrispidiouts perniciosus</i>	0	0	0	0	0	+	-	-		
<i>Meloidogyne</i> spp.	0	0	0	0	0	analiza prisustva cistolikih nematoda				

(1) dozvoljeni % važeći za (VF) i (VT). Vizuelni pregled svih stabala i uzorkovanje sa 10% stabala u matičnim zasadima svake godine. Vreme pregleda: u roku od prva dva meseca od početka vegetacije uzorkovanjem mlađeg lišća. U cilju suzbijanja naređuje se uklanjanje zaraženih biljaka.

(2) Prostorna izolacija za matične zasade je 1 km u prečniku, a za rasadnike 500 m u prečniku od prisustva simptoma šarke. Svake godine uzorkuje se 100% stabala u matičnim zasadima, dok se u rasadnicima vrše vizuelni pregledi i uzorkovanje po potrebi ili zahtevu proizvođača. Uzorkovanje se vrši po kretanju vegetacije i to za breskvu i kajsiju u prvih mesec dana po kretanju vegetacije, a za šljivu u prva dva meseca po kretanju vegetacije. Uzorkovanje se vrši prema: Normes OEPP EPPO Standards - Diagnostic protocols for regulated pests PM 7/32. U slučaju nalaza virusa šarke na nekom od stabala u matičnom zasadu ili u izolacionom pojasu matičnog zasada nalaže se suspenzija prometa iz celog objekta na godinu dana, sve do nove analize, uz obavezno krčenje zaraženih stabala. Matična stabla trešnje i višnje su izuzeta suspenzije. Ukoliko se šarka šljive nađe u rasadniku suspendovaće se promet iz rasadniku i naložiti uništavanje sadnica. Ukoliko se šarka nađe u izolacionom pojasu nakon podizanja rasadnika, čije prisustvo nije moglo biti utvrđeno u godini kada je određivan izolacioni pojas, naložić se obavezno uzorkovanje u rasadniku 1% sadnica i analiza prisustva virusa šarke šljive u kori tokom oktobra i novembra meseca (vrši se uzorkovanje donje trećine sadnice). Ako se nađe makar jedna sadnica zaražena u ovim analizama naložić se uništavanje.

(3) Prostorna izolacija za matične zasade i rasadnike je 1 km u prečniku od utvrđenog prisustva štetnih organizama. Nijedan od simptoma koji izazivaju štetni organizmi nije utvrđen na mjestu proizvodnje od početka poslednjeg kompletnog ciklusa vegetacije. Ukoliko se utvrdi prisustvo štetnog organizma suspenduje se promet iz matičnog zasada na godinu dana i naložiti uklanjanje zaraženih biljaka. Ukoliko se štetni organizam utvrdi u izolacionom pojasu neće se dozvoliti promet.

(4) testiranje stabala u matičnim zasadima bar jednom u tri godine korišćenjem relevantnih metoda. Nijedan od simptoma koje izazivaju štetni organizmi nije utvrđen na mjestu proizvodnje ili osetljivim biljkama u tri poslednja kompletna ciklusa vegetacije. U slučaju nalaza ovih štetnih organizama suspendovaće se promet iz objekta, naložiti uklanjanje stabala u matičnim zasadima odnosno uništavanje sadnica iz rasadnika. Suspendovaće se promet na tri godine.

(5) promet se može dozvoliti ako štetni organizam nije biti prisutan u području gde se organizuje proizvodnja i se ako nijedan od simptoma ne uoči na mjestu proizvodnje od početka poslednjeg kompletnog ciklusa vegetacije.

JAGODA (<i>Fragaria x ananassa</i> duch)
VIRUSI, VIROIDI, FITOPLAZME I VIRUSIMA SLIČNI ORGANIZMI

Štetni organizam Domaći/engleski	akronim	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu					biološki test (a, v)	Lab. Test (g)	test potvrde (b)	prenošenje	način pregleda	napomena (d, đ, e)
		Po	O	Se	St	Sv						
Virus naboranosti jagode Strawberry crinkle rhabdovirus	SCV	0	0	0	2	2	UC 4, UC 5			Vaši	(1)	(1)
Virus blagog ivičnog žutila jagode Strawberry mild yellow edge	SMYEV	0	0	0	2	2	UC 4, UC 5	ELISA	PCR	Vaši	(1)	(1)
Virus šarenila jagode Strawberry mottle	SMV	0	0	0	2	2	UC 4, UC 5		PCR, ELISA	Vaši	(1)	
Virus prstenavosti nerava jagode Strawberry vein- banding caulimovirus	SVBV	0	0	0	2	2	UC 6, UC 12		PCR, ELISA			(2)
Fitoplazma virescencije jagode Strawberry green petal MLO		0	0	0	0	0		PCR	ELISA	cikade		
Virus mozaika arabisa (gušarke) Arabis mosaic nepovirus	ArMV	0	0	0	2	2	C, guinoa	ELISA		Nematode		(1)
Virus prstenaste pjegavosti maline Raspberry ringspot nepovirus	RRSV	0	0	0	0	0	C, guinoa	ELISA		Nematode		(1)
Virus latentne prstenaste pjegavosti jagode Strawberry latent ringspot nepovirus	SLRV	0	0	0	0	0	C, guinoa	ELISA		Nematode		(1)
Virus crne prstenaste pjegavosti paradajza Tomato black ring nepovirus	ToBRV	0	0	0	0	0	C, guinoa	ELISA		Nematode		(1)
Virus lažnog ivičnog žutila jagode Pseudo mild yellow- edge		0	0	0	0	0	UC 4, UC 12, Alpine		ELISA	Vaši	Test obavezan za uvoz iz zemalja van EPPO regiona	
C latentni virus jagode Strawberry latent C		0	0	0	0	0	UC 5, EMC			Vaši	Test obavezan za uvoz iz zemalja van EPPO regiona	(2)
Fitoplazma aster žutila Aster yellows MLO		0	0	0	1	1		PCR	ELISA	Cikade	Test obavezan za uvoz iz zemalja van EPPO regiona	
Fitoplazma letalnog uvenuća jagode Lethal decline		0	0	0	1	1	Alpine		PCR	Cikade		
Fitoplazma žutila jagode		0	0	0	1	1						

Mycoplasma yellows												
Rikecija žutila jagode Rickettsia yellows		0	0	0	1	1						
Virus prstenaste pjegavosti paradajza Tomato ringspot nepovirus		0	0	0	0	0	UC 4, UC 5, Alpine			Nematode		
Virus hlorotične pjegavosti jagode Chlorotic fleck		0	0	0	2	2	EMB, EMK					
Virus uvijenosti lišća Leafroll		0	0	0	2	2	UC 5					
Fitoplazma veštičjih metli jagode Strawberry witches' broom phytoplasma		0	0	0	0	0	UC 4, UC 5					(2)
Fitoplazma proliferacije jagode Multiplier plant		0	0	0	1	1	-	ELISA PCR				
Peravost lista Feather-leaf		0	0	0	2	2	Alpine, UC 4, UC 1					
Palidoza jagode Pallidosis		0	0	0	2	2	UC 10, UC 11		dsRNA			
Crtičavost duvana Tobacco streak		0	0	0	2	2	Alpine, UC 4					

BAKTERIJE									
Štetni organizam Domaći/engleski	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prmetu					Vrijeme pregleda	Način pregleda	napomena	
	Po	O	Se	St	Sa				
<i>Xanthomonas fragariae</i>	0	0	0	0	0	Određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	Pregled svih biljaka na mjestu proizvodnje	(1)	
GLJIVE									
<i>Colletotrichum acutatum</i>	0	0	0	0	0	Određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	Pregled svih biljaka na mjestu proizvodnje	Izolacija, mikroskopiranje, PCR	
<i>Phytophthora cactorum</i>	0	0	1	1	1	EPPO pm 4/11 (1)	EPPO pm 4/11 (1)		
<i>Phytophthora fragariae</i> var. <i>fragariae</i>	0	0	0	0	0	maj-jun	Pregled svih biljaka na mjestu proizvodnje	(1) PCR	
<i>Verticillium dahliae</i> & <i>V. albo-</i> <i>atrum</i>	0	0	0	0	2	EPPO pm 4/11 (1)	EPPO pm 4/11 (1)		
<i>Rhizoctonia fragariae</i>	0	0	1	1	2	Određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	Pregled svih biljaka na mjestu proizvodnje		
<i>Alternaria alternata</i> f. <i>sp.</i> <i>fragariae</i>						Određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	Pregled svih biljaka na mjestu proizvodnje		
INSEKTI, GRINJE I NEMETODE									
<i>Anthonomus signatus</i> ; <i>A.</i> <i>bisignifer</i>	0	0	1	1	2	Određuje se prema bioekologiji insekta najpovoljnije vrijeme pregleda	Pregled svih biljaka na mjestu proizvodnje i u prostornoj izolaciji	(4)	
<i>Chaetosiphon fragaefolii</i>						Određuje se prema bioekologiji insekta	Pregled svih biljaka na mjestu		

						najpovoljnije vrijeme pregleda	proizvodnje	
<i>Tarsonemus fragariae</i>	0	0	0	0	0,1	Određuje se prema bioekologiji insekta najpovoljnije vrijeme pregleda	Pregled svih biljaka na mjestu proizvodnje	
<i>Aphelenchoides besseyi</i>	0	0	0	0	0	EPPO pm 4/11 (1)	EPPO pm 4/11 (1)	(3)
<i>Ditylenchus dipsaci</i>	0	0	0	0	0	Proleće pre zasnivanja proizvodnje	(5)	(5)
<i>Meloidogyne spp.</i>	0	0	0	-	-			
<i>Hipinema</i> i <i>Longidorus spp</i>	0	0	0	0	0			

(a) Mehaničko prenošenje, pomoću soka i lisnog kalemljenja, treba da bude izvršeno početkom proleća, i za lisno kalemljenje trebalo bi koristiti mlade i snažne indikator biljke. Biološki test mehaničkim prenošenjem je manje prihvatljiv od ELISA testa, i ako je moguće ELISA bi trebalo da se izvrši za potvrdu negativnih rezultata bioloških testova.

(b) Test potvrde. Ovi testovi su u naučnoj literaturi označeni kao sposobni za dijagnozu patogena, međutim do sada su proučavani samo jedan ili nekoliko izolata patogena. Zbog toga je potrebno da mnoštvo izolata bude dijagnostificirana sa opisanim testovima da bi se osigurala njihova upotreba u dijagnozi pre nego što se preporuče za certifikaciju ili karantin.

v) Alpine= *Fragaria vesca* var. *semperflorens* "Alpine"; C. quinoa=*Chenopodium quinoa*; EMK i EMC=klonovi *F. vesca* "klon East Malling"; UC-4=hibrid *F. vesca* x *F. virginiana*; UC-5= kompleksni hibrid *F. vesca*, *F. chiloensis* i *F. virginiana*; UC-10, -11, -12=klonovi *F. virginiana* L.

(g) Samo jedan antiserum ne može da dijagnostizira sve izolate i to naročito ako se koriste monoklonska antitela.

(d) Prostorna izolacija sivih matičnih zasada jagode je 1000 m od bilo kog proizvodnog zasada jagode, kao i matičnih zasada niže kategorije i pored toga:

1. za predosnovni materijal (Po) obavezna premultiplikacija u mrežaniku sa prostornom izolacijom 100 m od bilo kog zasada jagode
2. za matične zasade zasnovane osnovnim materijalom obavezna prostorna izolacija 500 m od drugih zasada sa istom kategorijom
3. za matične zasade zasnovane sertifikovanim i standardnim materijalom obavezna prostorna izolacija 500 m od drugih zasada iste kategorije.

(đ) obavezan plodored za jagodu 5 godina

(1) promet se dozvoljava samo ako simptomi štetnih organizama nisu uočeni na biljkama na mjestu proizvodnje od početka poslednjeg ciklusa vegetacije. Uzorkovanje se vrši po potrebi. Po-lab. test svih biljaka, O-lab. test 2% biljaka, Se, St i Sa-vizuelni pregled;

(2) biljke, izuzev onih dobijenih iz semena, treba da budu zvanično proizvedene po certifikacionoj šemi direktno iz materijala koji je održavan u odgovarajućim uslovima i podvrgnute zvaničnim testiranjima bar za relevantne štetne organizme korišćenjem odgovarajućih indikatora ili ekvivalentnih metoda ili proizvedene direktno iz materijala koji je održavan u odgovarajućim uslovima i podvrgavan najmanje tokom tri poslednja ciklusa vegetacije bar jednom zvaničnom testiranju za najmanje ove relevantne štetne patogene korišćenjem odgovarajućih indikatora ili ekvivalentnim testovima ili da se nijedan od simptoma relevantnih štetnih organizama ne uoči na mjestu proizvodnje ili osetljivim biljkama u prečniku od 500 m od početka poslednjeg ciklusa vegetacije. Uzorkovanje se vrši po potrebi;

(3) nisu uočeni simptomi koje izaziva relevantni štetni organizam na biljkama od početka poslednjeg kompletnog ciklusa vegetacije ili u slučaju biljaka dobijenih kulturom tkiva biljaka na kojima nisu uočeni simptomi ili se biljke zvanično testiraju na prisustvo nematode. Uzorkovanje se vrši po potrebi

(4) područje u kome se biljke gaje potiču iz područja u kome nije utvrđeno prisustvo relevantnog štetnog organizma. Uzorkovanje se vrši po potrebi;

(5) Uzorak uzeti na dubini između 15 i 30 centimetara, prema dijagonalnim i ortogonalnim linijama parcele. Za svaki hektar parcele treba uzeti jedan uzorak od 1 kg težine, koji se sastoji od dvadeset uzoraka sa različitih tačaka parcele. Obavezna dezinfekcija zemljišta u slučaju pozitivnog nalaza, izuzev za *Meloidogyne spp.*

MALINA I KUPINA (<i>Rubus L.</i>)										
VIRUSI, VIROIDI, FITOPLAZME I VIRUSIMA SLIČNI ORGANIZMI										
Štetni organizam Domaći/engleski	akronim	dozvoljen za sadni materijal u proizvodnji i prometu					domaćin	testovi	način pregleda	napomena (d đ, e)
		Po	O	Se	St	Sa				
Virus nekroze crne maline Black raspberry necrosis virus	BRNV	0	0	2	2	2	<i>Rubus</i> spp. (latentan kod većine sorti <i>R. idaeus</i>)	(b)	Po- lab. test svih biljaka, O- lab. test 2% biljaka, Se, St i Sa- vizuelni pregled	
Virus mozaika krastavca Cucumber mosaic cucumovirus	CMV	0	0	2	2	2	<i>Rubus</i> spp. & i mnogi drugi rodovi	(a)	Po- lab. test svih biljaka, O- lab. test 2% biljaka, Se, St i Sa- vizuelni pregled	
Virus šarenila lista maline Raspberry leaf mottle**	RLMV	0	0	2	2	2	<i>R. idaeus</i> (latentan kod većine sorti)	(b), (v)	Po- lab. test svih biljaka, O- lab. test 2% biljaka,	

									Se, St i Sa- vizuelni pregled	
Virus pjegavosti lista maline Raspberry leafspot	RLSV	0	0	2	2	2	<i>R. idaeus</i> (latentan kod većine sorti)	(b), (g)	Po- lab. test svih biljaka, O- lab. test 2% biljaka, Se, St i Sa- vizuelni pregled	
Virus hloroze nerava maline Raspberry vein chlorosis rhabdovirus	RVCV	0	0	2	2	2	<i>R. idaeus</i> (većina sorti)	Vizuelni pregled	Po- lab. test svih biljaka, O- lab. test 2% biljaka, Se, St i Sa- vizuelni pregled	
Virus žute pjegavosti maline Raspberry yellow spot	RYSV	0	0	2	2	2	<i>R. idaeus</i> (latentan kod većine sorti)	(b), (đ)	Po- lab. test svih biljaka, O- lab. test 2% biljaka, Se, St i Sa- vizuelni pregled	
Virus žute mrežavosti maline Rubus yellow net virus**	RYNV	0	0	2	2	2	<i>Rubus spp.</i>	(b), (d)	Po- lab. test svih biljaka, O- lab. test 2% biljaka, Se, St i Sa- vizuelni pregled	
Virus mozaika arabisa (gušarke) Arabis mosaic nepovirus	ArMV	0	0	0	0	0	<i>R. idaeus</i> , <i>R.</i> <i>fruticosus</i> & drugi rodovi	(a)	vizuelni pregled i uzorkovanje po potrebi	(1)
Virus prstenaste pjegavosti maline Raspberry ringspot nepovirus	RRSV	0	0	0	0	0	<i>R. idaeus</i> , <i>R.</i> <i>fruticosus</i> & drugi rodovi	(a)	vizuelni pregled i uzorkovanje po potrebi	(1)
Virus latentne prstenaste pjegavosti jagode Strawberry latent ringspot nepovirus	SLRSV	0	0	0	0	0	<i>R. idaeus</i> , <i>R.</i> <i>fruticosus</i> & drugi rodovi	(a)	vizuelni pregled i uzorkovanje po potrebi	(1)
Virus crne prstenaste pjegavosti paradajza Tomato black ring nepovirus	ToBRSV	0	0	0	0	0	<i>Rubus spp.</i> (obično latentno) & drugi rodovi	(a)	vizuelni pregled i uzorkovanje po potrebi	(1)
Virus mozaika jabuke Apple mosaic ilarvirus	ApMV	0	0	0	0	0	<i>R. idaeus</i> , <i>R.</i> <i>fruticosus</i> & drugi rodovi	(a)	vizuelni pregled i uzorkovanje po potrebi	(4)
Virus žbunaste patuljavosti maline Raspberry bushy dwarf virus	RBDV	0	0	0	0	0	<i>Rubus spp.</i>	(a)	vizuelni pregled i uzorkovanje po potrebi	
Fitoplazma kržljavosti Rubus Rubus stunt MLO		0	0	2	2	2	<i>Rubus spp.</i>	Vizuelni pregled i (v), (g)	vizuelni pregled i uzorkovanje po potrebi	
Raspberry leaf curl luteovirus (američki sojevi)	RLCV	0	0	0	0	0			vizuelni pregled i uzorkovanje po potrebi	(3)
Cherry rasp leaf nepovirus (američki sojevi)	CRLV	0	0	0	0	0			vizuelni pregled i uzorkovanje po potrebi	(3)
Latentni virus crne maline Black raspberry latent ilarvirus	BRLV	0	0	0	0	0			vizuelni pregled i uzorkovanje po potrebi	(2)
Virus prstenaste pjegavosti paradajza Tomato ringspot nepovirus	ToRSV	0	0	0	0	0			vizuelni pregled i uzorkovanje po potrebi	(2)
Virus uvijenosti lista trešnje	CLRV	0	0	0	0	0	<i>R. idaeus</i> , <i>R.</i> <i>fruticosus</i> & drugi	(a)	vizuelni pregled i uzorkovanje po	(2)

Cherry leaf roll nepovirus							rodovi		potrebi	
Virus nekrotične prstenaste pjegavosti Prunus Prunus necrotis ringspot virus	PNRSV	0	0	0	0	0			vizuelni pregled i uzorkovanje po potrebi	(2)
BAKTERIJE										
Štetni organizam Domaći/engleski	dozvoljen % za sadni materijal u proizvodnji i prometu					vrijeme pregleda			način pregleda	napomena
	Po	O	Se	St	Sa					
Agrobacterium rhizogenes	0	0	0	0	0	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi			pregled svih biljaka u matičnjaku	
Agrobacterium tumefaciens	0	0	0	0	0	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi			pregled svih biljaka u matičnjaku	
Rhodococcus fascians	0	0	0	0	0	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi			pregled svih biljaka u matičnjaku	
GLJIVE										
Armillariella mellea	0	0	0	0	0	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi			pregled svih biljaka u matičnjaku	
Didymelia applanata	0	0	0	0	1	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi			pregled svih biljaka u matičnjaku	
Peronospora rubi	0	0	0	0	0	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi			pregled svih biljaka u matičnjaku	
Phytophthora fragariae var. rubi	0	0	0	0	0	maj-juni ili bilo kada kad se ispolje simptomi			pregled svih biljaka u matičnjaku	
Verticillium spp.	0	0	0	0	1	maj-juni ili bilo kada kad se ispolje simptomi			pregled svih biljaka u matičnjaku	
INSEKTI, GRINJE I NEMATODE										
Aceria essigi	0	0	0	0	0	određuje se prema bioekologiji grinja najpovoljnije vrijeme pregleda			pregled svih biljaka u matičnjaku	
Xiphinema i Longidorus spp	0	0	0	0	0	proleće pre zasnivanja proizvodnje			uzorak uzeti na dubini između 15 i 30 centimetara, prema dijagonalnim i ortogonalnim linijama parcele. Za svaki hektar parcele treba uzeti jedan uzorak od 1 kgtežine, koji se sastoji od dvadeset uzoraka sa različitih tačaka parcele.	Obavezna dezinfekcija zemljišta u slučaju pozitivnog nalaza

(a) mehanička inokulacija *Chenopodium quinoa*, *Cucumis sativus* and *Nicotiana clevelandii*

(b) kalemljenje na *R. occidentalis*

(v) kalemljenje na *R. idaeus* cv. Malling Landmark

(g) kalemljenje na *R. idaeus* cv. Norfolk Giant

(d) kalemljenje na *R. idaeus* cv. Malling Promise

(d) kalemljenje na *R. Macraei*

(e) Prostorna izolacija:

1. za predosnovni materijal (Po) 50 m od bilo koje *Rubus* spp

2. za matične zaslade zasnovane osnovnim materijalom obavezna prostorna izolacija 50 m od bilo koje *Rubus* spp i 25 m od simptoma virusa *Rubus* spp
3. za matične zaslade zasnovane sertifikovanim i standardnim materijalom 25 m od bilo koje *Rubus* spp i od simptoma virusa *Rubus* spp
- (ž) obavezan plodored za *Rubus* spp 3 godine
- (z) zemljište bez domaćina NEPO virusa 2 godine
- (i) maksimalna eksploatacija matičnog zasada 4 godine
- (1) simptomi koje izazivaju relevantni štetni organizmi nisu uočeni na biljkama na mjestu proizvodnje od početka posljednjeg ciklusa vegetacije
- (2) biljke treba da su bez lisnih vaši i njihovih jaja
- (3) biljke treba da su umnožene po zvaničnoj sertifikacionoj šemi pri čemu potiču od materijala koji je direktno održavan u odgovarajućim uslovima i podvrgnut zvaničnim testiranju za najmanje relevantne štetne organizme korišćenjem odgovarajućih indikatora ili ekvivalentnih metoda ili potiču direktno od materijala koji je održavan u odgovarajućim uslovima i podvrgnut je, tokom tri posljednja kompletna ciklusa vegetacije, bar jednom, zvaničnom testiranju na najmanje relevantne štetne organizme korišćenjem odgovarajućih indikatora ili ekvivalentnih metoda ili nijedan od simptoma koje izazivaju relevantni štetni organizmi nije uočen na biljkama na mjestu proizvodnje ili u prečniku od 500 m od početka posljednjeg ciklusa vegetacije
- (4) odsustvo štetnog organizma na mjestu proizvodnje i u izolacionom pojasu u prethodne tri vegetacije

BOROVNICA (<i>Vaccinium</i> L.)									
VIRUSI, VIROIDI, FITOPLAZME I VIRUSIMA SLIČNI ORGANIZMI									
Štetni organizam Domaći/engleski	akronim	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu					testovi	način pregleda	napomena
		Po	O	Se	St	Sa			
Blueberry shoestring virus	BSV	0	0	0.5	0.5	0.5	ELISA	Po- lab. test svih biljaka, O- lab. test 2% biljaka, Se, St i Sa- vizuelni pregled	
Blueberry stunt phytoplasma		0	0	0.5	0.5	0.5	Cabot, Jersey		
Blueberry witches'broom phytoplasma		0	0	0.5	0.5	0.5	<i>V. myrtillus</i>		
Cranberry false blossom phytoplasma		0	0	0.5	0.5	0.5	vizuelni		
Blueberry mosaic agent		0	0	0.5	0.5	0.5	Stanley, Cabot (drvenasti indikatori)	Po- lab. test svih biljaka, O- lab. test 2% biljaka, Se, St i Sa- vizuelni pregled	
Blueberry red ringspot caulimovirus	BRRV	0	0	0.5	0.5	0.5	Cabot		
Blueberry leaf mottle nepovirus	BLMV	0	0	0.5	0.5	0.5	Mehanička inokulacija <i>Chenopodium quinoa</i> and <i>Cucumis sativus</i> ; ELISA		
Tobacco ringspot nepovirus	TBRV	0	0	0	0	0	Mehanička inokulacija <i>Chenopodium quinoa</i> and <i>Cucumis sativus</i> ; ELISA		
Peach rosette mosaic nepovirus	PRMV	0	0	0	0	0			
Tomato ringspot nepovirus	ToRSV	0	0	0	0	0			
Blueberry scorch carlavirus	BSV	0	0	0.5	0.5	0.5			
Blueberry shock ilarvirus	BSV	0	0	0.5	0.5	0.5			
BAKTERIJE									
Štetni organizam		dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu					vrijeme pregleda	način pregleda	napomena
		Po	O	Se	St	Sa			
<i>Agrobacterium tumefaciens</i>		0	0	0	0	0	pri vađenju	pregled svih sadnica	
GLJIVE									
<i>Armillariella mellea</i>		0	0	0	0	0	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	

<i>Exobasidium vaccinii</i> var. <i>vaccinii</i>	0	0,5	1	1	1	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi		
<i>Godronia cassandrae</i>	0	0,1	0,5	0,5	0,5	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi		
<i>Diaphorte vaccinii</i>	0	0	0	0	0	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	Simptomi nisu uočeni na mjestu proizvodnje	
INSEKTI, GRINJE I NEMATODE									
<i>Contarinia vacinii</i>	0	0.5	0.5	0.5	0.5	određuje se prema bioekologiji insekta najpovoljnije vrijeme pregleda	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica		
<i>Xiphinema</i> i <i>Longidorus</i> spp.	0	0	0	0	0	Proleće pre zasnivanja proizvodnje	Uzorak uzeti na dubini između 15 i 30 centimetara, prema dijagonalnim i ortogonalnim linijama parcele. Za svaki hektar parcele treba uzeti jedan uzorak od 1 kg težine, koji se sastoji od dvadeset uzoraka sa različitih tačaka parcele.	Obavezna dezinfekcija zemljišta u slučaju pozitivnog nalaza	
RIBIZLA (<i>Ribes</i> L.)									
VIRUSI, VIROIDI, FITOPLAZME I VIRUSIMA SLIČNI ORGANIZMI									
Štetni organizam	akronim	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu					domaćin	način pregleda (testovi)	Napomena (a)
		Po	O	Se	St	Sa			
Gooseberry vein-banding agent		0	0,05	0,2	0,2	0,2	<i>R. nigrum</i> ; <i>R. rubrum</i> <i>R. uva-crispa</i>	Kalemljenje na <i>R. rubrum</i> cv. Jonkheer van Tets or B1385/81	
Strawberry latent ringspot nepovirus	SLRSV	0	0,05	0,2	0,2	0,2	<i>R. rubrum</i> ; <i>R. nigrum</i>	Mehanička inokulacija test biljaka*	
Raspberry ringspot nepovirus	RRSV	0	0,05	0,2	0,2	0,2	<i>R. rubrum</i>	Mehanička inokulacija test biljaka	
Black currant reversion agent		0	0	0	0	0	<i>R. nigrum</i> ; <i>R. rubrum</i>	Kalemljenje na <i>R. nigrum</i> cv. Baldwin	
Arabis mosaic nepovirus	ArMV	0	0	0,2	0,2	0,2	<i>R. nigrum</i> ; <i>R. Rubrum</i> ; <i>R. uva-crispa</i>	Mehanička inokulacija test biljaka	
Cucumber mozaic cucumovirus	CMV	0	0,05	0,2	0,2	0,2	<i>R. nigrum</i> ; <i>R. rubum</i>	Mehanička inokulacija test biljaka	
BAKTERIJE									
Štetni organizam	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu					vrijeme pregleda	način pregleda	napomena	
	Po	O	Se	St	Sa				
<i>Agrobacterium tumefaciens</i>	0	0	0	0	0	pri vađenju	pregled svih sadnica		
GLJIVE									
<i>Armillariella mellea</i>	0	0	0	0	0	određuje se prema napovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica		
<i>Nectaria cinnabarina</i>	0	0	0	0	0	određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica		
<i>Rosellinia necatrix</i>	0	0	0	0	0	određuje se prema	pregled svih matičnih		

						napovolnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	biljaka i 1% sadnica	
<i>Verticillium</i> spp.	0	0	0	0	0	određuje se prema napovolnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	određuje se prema napovolnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	
INSEKTI, GRINJE I NEMATODE								
<i>Aphelenchoides</i> spp.	0	0	0	0	0	Određuje se prema bioekologiji insekta najpovoljnije vrijeme pregleda	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	
<i>Cecidophyopsis ribis</i>	0	0	0	0	0	Određuje se prema bioekologiji insekta najpovoljnije vrijeme pregleda	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	

(a) Izolacioni pojas 50 m od patogena koji se prenose vazduhom
• *Chenopodium quinoa*, *Cucumis sativus*, *Nicotiana clevelandii*

LJEŠNIK (<i>Corylus avellana</i>)									
VIRUSI, VIROIDI, FITOPLAZME I VIRUSIMA SLIČNI ORGANIZMI									
Štetni organizam	akronim	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu					testovi	napomena	
		Po	O	Se	St	Sa			
Apple mosaic ilarvirus	ApMV	0	0	0	0	0	ELISA ili RT-PCR		
Prunus necrotic ringspot ilarvirus	PNRSV	0	0	0	0	0	ELISA ili RT-PCR		
Hazelnut maculatura lineare phytoplasma	HML	0	0	0	0	0	PCR		
BAKTERIJE									
Štetni organizam		dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu					vrijeme pregleda	način pregleda	napomena
<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>corylina</i>		0	0	0	0	0	određuje se prema najpovolnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	
<i>Pseudomonas avellanae</i>		0	0	0,1	0,5	0,5			
<i>Agrobacterium tumefaciens</i>		0	0	0	0	0	pri vađenju	pregled svih sadnica poslije vađenja	
GLJIVE									
<i>Mikomyia coryli</i> ; <i>Chondrostereum purpureum</i> ; <i>Nectria galligena</i> ; <i>Verticillium</i> spp.; <i>Armillariella mellea</i>		0	0	0	0	0	određuje se prema najpovolnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	
<i>Phyllactinia guttata</i>		0	0	0	0	0	određuje se prema najpovolnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	
INSEKTI, GRINJE I NEMATODE									
<i>Phytoptus avellanae</i>		0	0	0	2	2	Određuje se prema bioekologiji štetnih organizama najpovoljnije vrijeme pregleda	Pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	
<i>Pseudaulacaspis pentagona</i> ; <i>Epidiaspis leperii</i>		0	0	0	0	0	Određuje se prema bioekologiji štetnih organizama	Pregled svih matičnih biljaka i	

						najpovoljnije vrijeme pregleda	1% sadnica	
<i>Eriophis avellanae</i>	0	0	0	0	0	Određuje se prema bioekologiji štetnih organizama najpovoljnije vrijeme pregleda	Pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	
<i>Quadraspidotus perniciosus</i>	0	0	0	0	0	Određuje se prema bioekologiji štetnih organizama najpovoljnije vrijeme pregleda	Pregled svih matičnih biljaka i 1% sadnica	

ORAH (<i>Juglans regia</i>)									
VIRUSI, VIROIDI, FITOPLAZME I VIRUSIMA SLIČNI ORGANIZMI									
štetni organizam	akronim	dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu					način pregleda	napomena	
		Po	O	Se	St	Sa			
Cherry leaf roll virus	CLRV	0	0	0	0	0	Vizuelni pregled svih matičnih stabala i 1% sadnica		
BAKTERIJE									
štetni organizam		dozvoljeni % za sadni materijal u proizvodnji i prometu					vrijeme pregleda	način pregleda	napomena
		Po	O	Se	St	Sv			
<i>Agrobacterium tumefaciens</i>		0	0	0	0	0	Određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	Vizuelni pregled svih matičnih	
<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>corylina</i> (Miller et. Al.) Vauterin et al.		0	0	0	0	0	Određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	Vizuelni pregled svih matičnih	
<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>juglandis</i> (Pierce Vauterin et al.		0	0	0	0	0	Određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	Vizuelni pregled svih matičnih	
GLJIVE									
<i>Gnomonia leptostyla</i> (Fr.) Ces i de Not; <i>Plytoptus avellanae</i> Nal.		0	0	0	0	0	Određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	Vizuelni pregled svih matičnih stabala i 1% sadnica	
<i>Armillariella mellea</i> ; <i>Nectria galligena</i> ; <i>Phytophthora</i> spp.		0	0	0	0	0	Određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	Vizuelni pregled svih matičnih stabala i 1% sadnica	
<i>Chondrostereum purpureum</i>		0	0	0	0	0	Određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	Vizuelni pregled svih matičnih stabala i 1% sadnica	
INSEKTI, GRINJE I NEMATODE									
<i>Epidiaspis leperii</i>		0	0	0	0	0	Određuje se prema najpovoljnijem momentu kad se ispoljavaju simptomi	Vizuelni pregled svih matičnih stabala i 1% sadnica	
<i>Pseudaulacaspis pentagona</i>		0	0	0	0	0			
<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>		0	0	0	0	0			

METODE ZA PROIZVODNJU SADNOG MATERIJALA VOĆA I SADNICA VOĆA

I. DIO

1.1 Sadni materijal voća i sadnice voća u pogledu kvaliteta treba da ispunjavaju sljedeće uslove:

1.2 Uslovi u pogledu zdravstvenog stanja

1.2.1 Sve kategorije sadnog materijala voća i sadnice voća treba da ispunjavaju uslove u pogledu zdravstvenog stanja u skladu sa ovim pravilnikom i propisima o zdravstvenoj zaštiti bilja.

1.2.2 Sadni materijal voća i sadnice voća kategorije CAC treba da na osnovu vizuelnog pregleda, budu bez štetnih organizama koji utiču na kvalitet i simptome prisustva štetnih organizama koji smanjuju upotrebnu vrijednost za određeni rod ili vrstu iz Priloga 1 ovog pravilnika.

1.2.3 Sadni materijal voća i sadnice voća kategorije predosnovni, osnovni i sertifikovani materijal treba da ispunjavaju uslove propisane za pojedinu kategoriju i vrstu (EPPO sertifikacione šeme).

1.2.4 Sadni materijal voća i sadnice voća koji tokom rasta pokaže vidljive simptome prisustva štetnih organizama treba odmah po njihovoj pojavi suzbijati odgovarajućim metodama ili mehanički odstraniti i uništiti, ako suzbijanje zbog prirode štetnih organizama nije efikasno.

1.3 Uslovi u pogledu porijekla i autentičnosti sorte i podloge

1.3.1 Sadni materijal voća i sadnice voća svih kategorija treba da imaju odgovarajuću autentičnost i čistoću karakterističnu za pojedini rod, vrstu i sortu.

1.3.2 Sadni materijal voća i sadnice voća svih kategorija koji se koristi u rasadničkoj proizvodnji treba da potiče od odabranih matičnih biljaka, za koje se vodi evidencija.

1.4 Uslovi u pogledu zdravstvenog stanja za predosnovne, osnovne, sertifikovane matične biljke i predosnovni, osnovni i sertifikovani sadni materijal voća i sadnice voća

1.4.1 Matična biljka ili sadni materijal voća i sadnice treba da su bez štetnih organizama, što se utvrđuje na osnovu:

- vizuelnih pregleda, u objektima, na poljima i partijama za matičnu biljku ili sadni materijal voća i sadnice voća da nemaju štetne organizme iz Priloga 2 dio A i C ovog pravilnika;
- vizuelnih pregleda u objektima, na poljima i partijama za matične biljke ili sadni materijal voća i sadnica voća radi utvrđivanja nivoima procenta prisustva štetnih organizama koji ne smije prelaziti nivo tolerancija iz Priloga 2 dijela B ovog pravilnika;
- uzorkovanja i ispitivanja matičnih biljaka ili sadnog materijala voća i sadnica voća u slučaju sumnje na prisustva štetnih organizama.

1.4.2 Ako postoji sumnja na prisustvo štetnih organizama, prema potrebi, vrši se vizuelni pregled, uzorkovanje i ispitivanje matične biljke ili sadnog materijala voća i sadnica voća, u skladu sa dijelom VI ovog priloga.

1.4.3 Pri uzorkovanju i ispitivanju iz tačke 1.4.1 ovog dijela primjenjuju se standardi EPPO-a (European and Mediterranean Plant Protection Organization (EPPO) - EPPO standards – Schemes for the production of healthy plants for planting) ili drugi međunarodno priznati standardi.

1.4.4 Uzeti uzorci se dostavljaju ovlaštenoj laboratoriji.

1.4.5 Tačka 1.4.1 ovog dijela ne primjenjuje se na matične biljke i sadni materijal voća i sadnica voća tokom krioprezervacije.

1.5 Uslovi u pogledu zemljišta za predosnovne, osnovne i sertifikovane matične biljke i predosnovni, osnovni i sertifikovani sadni materijal

1.5.1 Matične biljke i sadni materijal voća i sadnice voća mogu se gajiti samo u zemljištu bez štetnih organizama iz Priloga 2 dio D ovog pravilnika za rod ili vrstu koji su domaćini virusa koji mogu da utiču na taj rod ili te vrste, a odsutnost štetnih organizama utvrđuje se uzorkovanjem i ispitivanjem:

- prije sadnje matičnih biljaka ili sadnog materijala voća i sadnica voća i ponavlja se tokom rasta ako postoji sumnja u prisustvo štetnih organizama iz tačke 1.4.1 ovog priloga;
- uzimajući u obzir klimatske uslove i biologiju štetnih organizama datih u Prilogu 2 dio D ovog pravilnika i ako su ti štetni organizmi relevantni za predosnovne matične biljke ili predosnovni sadni materijal.

1.5.2 Uzorkovanje i ispitivanje se ne sprovodi, ako biljke domaćini štetnih organizama datih u Prilogu 2 dio D ovog pravilnika za rod ili vrstu, nijesu gajene na zemljištu namijenjenom za proizvodnju u periodu od najmanje pet godina i ako ne postoji sumnja na prisustvo relevantnih štetnih organizama na tom zemljištu.

1.5.3 Uzorkovanje i ispitivanje se ne sprovodi ako se na osnovu službenog pregleda ili prilikom vršenja stručne kontrole dokaže da u zemljištu nema štetnih organizama datih u Prilogu 2 dio D ovog pravilnika za rod ili vrstu, i koji su domaćini virusa koji utiču na taj rod ili vrstu.

1.5.4 Pri uzorkovanju i ispitivanjima iz tačke 4.1.1. ovog priloga primjenjuje se standard EPPO-a ili drugi međunarodno priznati standardi.

II. DIO

2.1 Uslovi za predosnovni sadni materijal voća

2.1.1. Uslovi za sertifikovanje predosnovnog sadnog materijala voća su:

2.1.1.1 Sadni materijal voća, osim matičnih biljaka i podloga koje ne pripadaju određenoj sorti, sertifikuje se kao predosnovni materijal ako je:

- a) dobijen umnožavanjem od matične biljke u skladu sa tač. 2.1.9 i 2.1.10 ovog dijela;
- b) istovjetan opisu sorte, a autentičnost sa opisom sorte provjerava se u skladu sa tačkom 2.1.6 ovog dijela;
- c) održavan u skladu sa tačkom 2.1.7 ovog dijela;
- d) u skladu sa uslovima u pogledu zdravstvene ispravnosti iz tačke 1.4 dijela 1 ovog priloga;
- e) odobreno odstupanje u skladu sa tačkom 2.1.7.4 ovog dijela i da se predosnovne matične biljke i predosnovni materijal gaje na polju pod uslovima u kojima nije obezbijeđena zaštita od insekata, a zemljište je u skladu sa tačkom 1.5. dijela I. ovog priloga;
- f) u skladu je sa tačkom 2.1.8 ovog dijela u pogledu nedostataka;

2.1.1.2 Matične biljke iz tačke 2.1.1 podtačke a) ovog dijela, treba da su odobrene u skladu sa tačkom 2.1.4, ovog dijela ili dobijene umnožavanjem u skladu sa tačkom 2.1.9 ovog dijela ili mikrorazmnožavanjem u skladu sa tačkom 2.1.10 ovog dijela;

2.1.1.3 Ako predosnovna matična biljka ili predosnovni materijal više ne ispunjava uslove iz tač. 1.4, 1.5 dijela I ovog priloga i tač. 2.1.3, 2.1.6, 2.1.7 i 2.1.8 ovog dijela uklanjaju se iz blizine drugih predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala, a uklonjena matična biljka ili materijal mogu se upotrebljavati kao osnovni, sertifikovani ili CAC materijal pod uslovom da ispunjava uslove utvrđene ovim pravilnikom za odgovarajuće kategorije.

2.1.1.4 Umjesto uklanjanja matične biljke ili materijala iz tačke 2.1.8. ovog dijela mogu se preduzeti odgovarajuće mjere čija primjena obezbjeđuje ispunjavanje propisanih uslove.

2.1.2 Uslovi za sertifikaciju podloga koje ne pripadaju određenoj sorti kao predosnovni materijal

2.1.2.1 Podloga koja ne pripada određenoj sorti sertifikuje se kao predosnovni materijal, ako:

- a) je direktno dobijena iz matične biljke, a u slučaju generativnog razmnožavanja stabla oprašivača (oprašivači) direktno se dobijaju vegetativnim razmnožavanjem od matične biljke;
- b) odgovara opisu svoje vrste;
- c) održava se u skladu sa tačkom 2.1.7. ovog dijela;
- d) u skladu je sa uslovima u pogledu zdravstvene ispravnosti iz tačke 1.4. dijela I. ovog priloga;
- e) je odobreno odstupanje u skladu sa tačkom 2.1.7.4 ovog dijela za predosnovne matične biljke i predosnovni materijal koji se gaji na polju pod uslovima u kojima nije obezbijeđena zaštita od insekata, a zemljište je u skladu sa tačkom 1.5 dijela I ovog priloga;
- f) je u skladu je sa tačkom 2.1.8 ovog dijela u pogledu nedostataka;

2.1.2.2 Matične biljke iz tačke 2.1.2.1 podtačke a) ovog dijela treba da su odobrene ili dobijene razmnožavanjem i mikrorazmnožavanjem u skladu sa tač. 2.1.5, 2.1.9 i 2.1.10 ovog dijela.

2.1.2.3 Ako podloga koja je predosnovna matična biljka ili predosnovni materijal više ne ispunjava uslove iz tač. 1.4, 1.5 dijela I. ovog priloga i tač. 2.13, 2.1.7 i 2.1.8 ovog dijela, uklanja se iz blizine ostalih predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala, a uklonjena podloga može se upotrebljavati kao osnovni, sertifikovani ili CAC materijal ako ispunjava uslove utvrđene ovim pravilnikom.

2.1.2.4 Umjesto uklanjanja podloge iz tačke 2.1.2.3 ovog dijela, mogu se preduzeti odgovarajuće mjere čija primjena obezbjeđuje ispunjavanje propisanih uslove.

2.1.3 Uslovi u pogledu zdravstvenog stanja za predosnovne matične biljke kandidate i predosnovne matične biljke dobijene obnavljanjem

2.1.3.1 Predosnovna matična biljka kandidat je bez štetnih organizama u odnosu na rod ili vrstu iz Priloga 1 ovog pravilnika ako je na osnovu:

a) izvršenih vizuelnih pregleda u objektima i na poljima, za predosnovnu matičnu biljku kandidat utvrđeno da nema štetnih organizama iz Priloga 2 dio A i B ovog pravilnika (na rod ili vrstu);

b) sumnje na prisustvo štetnih organizama izvršeno uzorkovanje i ispitivanje predosnovne matične biljke kandidata;

2.1.3.2 Predosnovna matična biljka kandidat je bez štetnih organizama datih u Prilogu 2 dio C ovog pravilnika (na rod ili vrstu) ako je:

a) na osnovu izvršenih vizuelnih pregleda u objektima i na poljima i na osnovu uzorkovanja i ispitivanja za predosnovnu matičnu biljku kandidata utvrđeno da nema štetnih organizama iz Priloga 2 dio C ovog pravilnika (na rod ili vrstu);

b) izvršeno uzorkovanje i ispitivanje sprovedeno u najprikladnijem periodu godine (uzimajući u obzir klimatske uslove, uslove gajenja bilja, biologiju štetnih organizama relevantnu za tu biljku), a u slučaju sumnji na prisustvo tih štetnih organizama uzorkovanje i ispitivanje se može sprovoditi u bilo koje vrijeme tokom godine.

2.1.3.3 Pri uzorkovanju i ispitivanju iz tačke 2.1.3.1 ovog dijela primjenjuju se standardi EPPO-a ili drugi međunarodno priznati standardi pri čemu:

a) se uzeti uzorci dostavljaju ovlašćenoj laboratoriji;

b) je metoda za ispitivanje virusa, viroida, virozama sličnih bolesti i fitoplazmi koja se primjenjuje na predosnovne matične biljke kandidate biološko indeksiranje na biljkama indikatorima, dok se druge metode ispitivanja mogu primijeniti na osnovu naučnih dokaza, radi postizanja rezultata koji su jednako pouzdani kao i biološko indeksiranje na biljkama indikatorima.

2.1.3.4 Izuzetno od tačke 2.1.3.2. ovog dijela, ako je predosnovna matična biljka kandidat, tada se vizuelni pregled, uzorkovanje i ispitivanje vrši samo na viruse, viroide ili virozama slične bolesti koje se prenose polenom iz Priloga 2 dio C ovog pravilnika (na rod ili vrstu), a stručnom kontrolom je utvrđeno da je biljka dobijena iz sjemena proizvedenog bez simptoma izazvanih virusima, viroidima i virozama sličnim bolestima i da se održavala u skladu sa tač. 2.1.7.1 i 2.1.7.3 ovog dijela.

2.1.3.5 Tačka 2.1.3.1 ovog dijela primjenjuje se i na predosnovnu matičnu biljku koja se proizvodi obnavljanjem ako:

a) predosnovna matična biljka proizvedena obnavljanjem nema viruse ni viroide iz Priloga 2 dio C ovog pravilnika (prema rodu ili vrsti);

b) je na osnovu izvršenih vizuelnih pregleda u objektima, na poljima i partijama i na osnovu uzorkovanja i ispitivanja za tu predosnovnu matičnu biljku utvrđeno da nema viruse i viroide.

2.1.4 Odabir i potvrđivanje

2.1.4.1 Postupak odabira i potvrđivanja predosnovne matične biljke obuhvata:

a) pregled evidencije i dokaza koje posjeduje proizvođač o postupcima i metodama, korišćenim pri proizvodnji predosnovnih matičnih biljaka kandidatkinja;

b) pregled evidencije o izvršenim vizuelnim pregledima predosnovnih matičnih biljaka kandidata i o mjerama za sprječavanje pojave i širenja štetnih organizama u objektima ili na polju, gdje se predosnovne matične biljke kandidati održavaju;

c) vršenje vizuelnih pregleda radi provjere zdravstvenog stanja predosnovnih matičnih biljaka kandidata;

d) u slučaju sumnje na prisustvo karantinski štetnih organizama i virusa ili virusu sličnih štetnih organizama navedenih u EPPO sertifikacijskoj šemi, uzimanje uzoraka i dostavljanje na ispitivanje ovlašćenoj laboratoriji, a o otkrivanju ili sumnji na prisustvo karantinski štetnih organizama obavještava se fitosanitarna inspekcija.

2.1.4.2 Biljka se priznaje kao predosnovna matična biljka ako je u skladu sa tač. 1.4, 1.5 dijela I i tač. 2.1.3, 2.1.6, 2.1.7 i 2.1.8 ovog dijela i ako je njena autentičnost sa opisom sorte utvrđena u skladu sa tač. 2.1.4.3, 2.1.4.4 i 2.1.4.5 ovog dijela.

2.1.4.3 Autentičnost predosnovne matične biljke utvrđuje sa opisom sorte i posmatranjem izražavanja svojstava te sorte koja se zasniva na:

a) opisu sorte upisane sortnu listu ili sorte koje su zaštićene oplemenjivačkim pravom;

b) opisu priloženom uz zahtjev za sortu koja se upisuje u registar sorti i podloga;

c) opisu uz zahtjev za sorte za dodjelu oplemenjivačkog prava;

d) priznati opis, ako je sorta upisana u Registar sorti i podloga.

2.1.4.4 Ako se primjenjuju uslovi iz tačke 2.1.4.3 podtač. b) ili c) ovog dijela, predosnovna matična biljka priznaje se samo ako se izvještajem može dokazati da je odgovarajuća sorta različita, ujednačena i postojana, ali do registracije sorte matična biljka i sadni materijal dobijen od matične biljke može se upotrebljavati samo za proizvodnju osnovnog ili sertifikovanog sadnog materijala i ne stavlja se u promet kao predosnovni, osnovni ili sertifikovani materijal.

2.1.4.5 Ako se autentičnost sa opisom sorte može utvrditi samo na osnovu svojstava plodonosne biljke, posmatranje izražavanja svojstava sorte vrši se na plodovima plodonosne biljke koja je dobijena razmnožavanjem od predosnovne matične biljke i te plodonosne biljke drže se odvojeno od predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala.

2.1.4.6 Plodonosne biljke pregledaju se vizuelno u najpovoljnijem periodu godine pod odgovarajućim klimatskim uslovima i uslovima gajenja biljaka rodova ili vrsta.

2.1.4.7 Na osnovu izvještaja potvrđuje se ili odbacuje biljka kandidat kao matična biljka.

2.1.4.8 Predosnovne matične biljke iz tačke 2.1.4.7 ovog dijela upotrebljavaju se za proizvodnju sadnog materijala voća najviše:

– 20 godina od godine službenog odabira kod jabuke (*Malus Mill.*), kruške (*Pyrus L.*) i dunje (*Cydonia oblonga Mill.*);

– 15 godina od godine odabira kod voćnih vrsta roda *Prunus L.*;

- 25 godina od godine odabira kod masline;
- kod roda *Citrus* L. matična stabla za proizvodnju plemki do najviše 30 godina, a za proizvodnju sjemena najviše do 40 godina.

2.1.5 Odabir predosnovne matične biljke za proizvodnju podloga koja ne pripada određenoj sorti

2.1.5.1 Podloga koja ne pripada određenoj sorti priznaje se kao predosnovna matična biljka, ako odgovara opisu svoje vrste i ako je u skladu sa tač. 1.4, 1.5, dijela I i tač. 2.1.3, 2.1.7 i 2.1.8 ovog dijela.

2.1.5.2 Potvrđuje se na osnovu odabira matične biljke.

2.1.6 Provjera autentičnosti predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala sa opisom sorte

2.1.6.1 Provjera autentičnosti predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog sadnog materijala voća sa opisom sorte, vrši se u skladu sa tač. 2.1.4.6 i 2.1.4.7 ovog dijela za sortu i upotrijebljenu metodu razmnožavanja.

2.1.6.2 Uz provjeru predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog sadnog materijala voća, vrši se provjera nakon svakog obnavljanja predosnovne matične biljke koje iz nje proizilaze.

2.1.7 Uslovi u pogledu održavanja predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala

2.1.7.1 Proizvođač održava:

- predosnovne matične biljke i predosnovni sadni materijal voća u objektima koji su registrovani za rodove ili vrste, koji su zaštićeni od insekata radi odsutnosti zaraze prenosiočima bolesti vazдушnim putem i ostalim mogućim izvorima tokom procesa proizvodnje;
- predosnovne matične biljke kandidate u uslovima u kojima je obezbijeđena zaštita od insekata i fizički odvojeno od predosnovnih matičnih biljaka u objektima iz tačke 2.1.7.1 alineja 1 ovog dijela, do završetka svih ispitivanja.

2.1.7.2 Predosnovne matične biljke i predosnovni sadni materijal voća održavaju se na način kojim se obezbjeđuje pojedinačno označavanje tokom procesa proizvodnje.

2.1.7.3 Predosnovne matične biljke i predosnovni sadni materijal voća gaji se ili proizvodi izolovano od zemljišta u posudama bez zemlje ili sa sterilisanim supstratima i označavaju se radi sljedivosti.

2.1.7.4 Izuzetno od tač. 2.1.7.1, 2.1.7.2 i 2.1.7.3 ovog dijela može se dati odobrenje za proizvodnju predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog sadnog materijala na polju u uslovima u kojima nije obezbijeđena zaštita za određene rodove ili vrste i takav se materijal označava radi sledljivosti, a odobrenje se daje pod uslovom da se obezbijedi preduzimanje odgovarajućih mjera za sprječavanje zaraze biljaka prenosiočima bolesti vazдушnim putem, dodirom korijena, unakrsnom zarazom mašinama, alatom za kalemljenje i ostalim mogućim izvorima.

2.1.7.5 Predosnovne matične biljke treba da budu homogeno zasađene, udaljene najmanje 1000 m (PPV) od ostalih biljaka roda *Prunus* L. i 500 m (*Erwinia amylovora*) od matičnih biljaka vrste *Malus* Mill, *Pyrus* L. i *Cydonia oblonga* Mill, a predosnovne matične biljke održavaju se na način da je moguće provjeriti zdravstveno stanje bilja i autentičnost sorte.

2.1.7.6 Predosnovne matične biljke sade se na zemljištu na kojem najmanje četiri godine nijesu gajene sadnice, a kod vrsta roda *Prunus* L. i *Olea europaea* L. ispitivanjem se utvrđuje da zemljište na kojem se sade osnovne matične biljke nije zaraženo nematodama i prenosiočima virusnih bolesti roda *Longidorus* i *Xiphinema*.

2.1.7.7 U predosnovnom matičnom zasadu partije matičnih biljaka treba da budu posađene u odvojenim redovima koji su označeni, a ako je u pojedinom redu posađeno više različitih partija razmak između njih je najmanje 2 m.

2.1.7.8 U zasadu predosnovnih matičnih biljaka vrše se mjere koje sprječavaju pojavu odnosno širenje štetnih organizama, a osnovne matične biljke se neprestano vizuelno pregledaju na prisustvo karantinski štetnih organizama navedenih u EPPO sertifikacijskoj šemi, kao i ostalih ekonomski štetnih organizama.

2.1.7.9 Uzorkovanje i ispitivanje zemljišta i predosnovnih matičnih biljaka u skladu sa ovim pravilnikom treba da bude izvršeno u postupku stručne kontrole.

2.1.7.10 U predosnovnom matičnom zasadu svake godine radi se kontrola fenotipskih osobina sorte zbog mogućih mutacija, a u predosnovnom matičnom zasadu za proizvodnju plemki kontrola pomoloških osobina za provjeru sortne čistoće vrši se najmanje jedanput što je ranije moguće kod:

- jabuke (*Malus* Mill.) i kruške (*Pyrus* L.) kod kojih se biljke u matičnom zasadu održavaju tako da se spriječi cvjetanje, pomološka kontrola može se vršiti u predosnovnom matičnom zasadu na način da se u jednoj godini dozvoli cvjetanje i oplodnja ili se od svakog porijekla (partije) predosnovnih matičnih biljaka vegetativno umnoži najmanje tri biljke, posadi u kolekcijski zasad, odvojeno od lokacije na kojoj je matični zasad i na njima sprovede pomološka kontrola;
- genetički nestabilnih sorti pomološka kontrola vrši se svake godine.

2.1.7.11 Ako se vizuelnim pregledima odnosno na osnovu rezultata ispitivanja uzetih uzoraka utvrdi da predosnovna matična biljka nije sortno čista, odnosno da pokazuje simptome zaraze štetnim organizmima navedenim u EPPO sertifikacijskoj šemi potrebno je odmah odstraniti iz zasada gdje se gaje osnovne matične biljke, a u slučaju zaraze ili sumnje na zarazu karantinski štetnim organizmima potrebno je o tome odmah obavijestiti fitosanitarnu inspekciju.

2.1.7.12 Predosnovne matične biljke i predosnovni sadni materijal voća mogu se održavati pomoću krioprezervacije.

2.1.7.13 Predosnovne matične biljke mogu se upotrebljavati samo za period izračunat na osnovu stabilnosti sorte ili uslova u kojima se gaje i ostalih činioca koji utiču na stabilnost sorte.

2.1.8 Uslovi u pogledu nedostataka koji bi mogli uticati na smanjenje kvaliteta.

2.1.8.1 Na osnovu vizuelnog pregleda utvrđuje se da predosnovne matične biljke i predosnovni materijal nemaju nedostataka.

2.1.8.2 Promjena boje, oštećeno tkivo ili osušenost smatraju se nedostacima ako utiču na kvalitet i upotrebljivost sadnog materijala voća i sadnica voća.

2.1.9 Uslovi u pogledu umnožavanja, obnavljanja i razmnožavanja predosnovnih matičnih biljaka

2.1.9.1 Proizvođač može umnožiti ili obnoviti predosnovnu matičnu biljku odabranu i potvrđenu u skladu sa tačkom 2.1.4.5 dijela 2 ovog priloga.

2.1.9.2 Proizvođač može razmnožiti predosnovnu matičnu biljku radi dobijanja predosnovnog materijala.

2.1.9.3 Umnožavanje, obnavljanje i razmnožavanje predosnovnih matičnih biljaka vrši se u skladu sa tačkom 2.1.9.4 ovog dijela.

2.1.9.4 Uzorkovanjem i ispitivanjima iz tačke 2.1.9.1 ovog dijela primjenjuju se standardi EPPO-a ili drugi međunarodno priznati standardi.

2.1.9.5 Standardi iz tačke 2.1.9.4 ovog dijela ispitani su na odgovarajućim rodovima ili vrstama u periodu koji se smatra primjerenim za te rodove ili vrste, ako se njime omogućuje potvrđivanje fenotipa biljaka u pogledu autentičnosti sa opisom sorte na osnovu praćenja proizvodnje voća ili vegetativnog razvoja podloga.

2.1.9.6 Proizvođač može obnoviti samo predosnovnu matičnu biljku prije kraja perioda iz tačke 2.1.7.13 ovog dijela.

2.1.10 Uslovi u pogledu umnožavanja, obnavljanja i razmnožavanja mikrorazmnožavanjem predosnovnih matičnih biljaka

2.1.10.1 Umnožavanje, obnavljanje i razmnožavanje mikrorazmnožavanjem predosnovnih matičnih biljaka, za proizvodnju drugih predosnovnih matičnih biljaka ili predosnovnog sadnog materijala voća, vrši se u skladu sa standardima iz tačke 2.1.10.2 ovog dijela.

2.1.10.2 Uzorkovanjem i ispitivanjima iz tačke 2.1.10.1 ovog dijela primjenjuju se standardi EPPO-a ili drugi međunarodno priznati standardi.

2.1.10.3 U periodu koji je odgovarajući za potvrđivanje fenotipa biljaka u pogledu autentičnosti sa opisom sorte na osnovu praćenja proizvodnje voća ili vegetativnog razvoja podloga, primjenjuju se samo oni standardi koji su provjereni na odgovarajućem rodu ili vrsti.

2.1.11 Proizvodnja i sertifikacija predosnovnog sadnog materijala

2.1.11.1 Proizvođač, koji proizvodi u odabranom i potvrđenom predosnovnom matičnom zasadu priznati predosnovni sadni materijal voća, svake godine podnosi prijavu za vršenje stručne kontrole predosnovnog matičnog zasada odnosno godišnju prijavu proizvodnje na osnovu koje se:

- vrši stručna kontrola;
- provjerava evidencije proizvođača: da li proizvođač uredno vrši propisane vizuelne preglede i sprovodi mjere za sprječavanje pojave i širenja štetnih organizama u zasadu gdje se održavaju predosnovne matične biljke i utvrđuje razloge za moguća prazna mjesta odnosno novozasađene biljke;
- provjerava da li se predosnovne matične biljke održavaju u uslovima iz tačke 2.1.7. ovog dijela ;
- utvrđuje sortna čistoća predosnovnih matičnih biljaka u skladu sa tač. 2.1.4.5, 2.1.4.6, 2.1.4.7, 2.1.4.8 i 2.1.6 ovog dijela;
- vrši vizuelni pregled zdravstvenog stanja predosnovnih matičnih biljaka na prisustvo štetnih organizama kao i propisana uzorkovanja za ponovno ispitivanje u skladu sa tačkom 2.1.2 ovog dijela;
- uzima uzorke za ispitivanje, a u slučaju sumnje na prisustvo karantinski štetnih organizama ili štetnih organizama navedenih u EPPO sertifikacionoj šemi odmah obavještava nadležnog fitosanitarnog inspektora i uzorke šalje ovlaštenoj laboratoriji;
- vrši kontrola vršenja nadzora i evidencije ostalih kritičnih tačaka u proizvodnji koja se odnosi na mjesto i broj biljaka, vrijeme gajenja, postupak razmnožavanja, pakovanja, skladištenja i prevoza.

2.1.11.2 Na osnovu izvještaja priznaje se i određuje količina proizvodnje sadnog materijala voća od predosnovnih matičnih biljaka iz tog zasada.

2.1.11.3 Na osnovu Zapisnika o izvršenoj stručnoj kontroli matičnog zasada, izdaje se sertifikat za tu vegetacionu sezonu, na osnovu kojeg proizvođač može izdati etiketu o sadnom materijalu za stavljanje u promet.

III. DIO

3.1 USLOVI ZA OSNOVNI SADNI MATERIJAL

3.1.1 Uslovi za sertifikovanje osnovnog sadnog materijala.

3.1.1.1 Sadni materijal voća, osim osnovnih matičnih biljaka i podloga koje ne pripadaju određenoj sorti, sertifikuje se kao osnovni materijal ako ispunjava uslove iz tač. 3.1.1.2, 3.1.1.3 i 3.1.1.4 ovog dijela.

3.1.1.2 Sadni materijal voća dobija se razmnožavanjem iz osnovne matične biljke koja ispunjava jedan od sljedećih uslova:

a) gajena od predosnovnog materijala;

b) dobijena umnožavanjem od osnovne matične biljke u skladu tačkom 3.7 ovog dijela.

3.1.1.3 Sadni materijal treba da ispunjava uslove utvrđene u tački 2.1.6 i 2.1.8 i tački 2.1.7.6 ovog dijela.

3.1.1.4 Sadni materijal voća treba da ispunjava dodatne uslove koji se odnose na:

- a) zdravstveno stanje utvrđeno u tački 1.4 dijela 1 ovog priloga;
- b) uslove za zemljište utvrđeno u tački 1.5 dijela 1 ovog priloga;
- c) održavanje osnovnih matičnih biljaka i osnovnog materijala kako je utvrđeno tački 3.6. ovog dijela;
- d) određene uslove za razmnožavanje, dato u tački 3.7 ovog dijela.

3.1.1.5 Podloga koja ne pripada određenoj sorti sertifikuje se kao osnovni materijal ako je odgovara opisu svoje vrste i ako ispunjava uslove date u tački 2.1.7. 2 i 2.1.7. 6. 2.1.8 dijela 2 ovog priloga i dodatne uslove iz tač. 1.4, 1.5, dijela 1 ovog priloga i tač. 3.6. i 3.7. ovog dijela.

3.1.1.6 Uslovi za predosnovne matične biljke iz tač. 3.1.1.3 i 3.1.1.5 ovog dijela odnose se i na osnovne matične biljke, a uslovi za predosnovni sadni materijal voća odnosi se na osnovni materijal u skladu sa ovim dijelom.

3.1.1.7 Ako osnovna matična biljka ili osnovni materijal ne ispunjavaju uslove iz tačke 2.1.8, tač. 2.1.7.2 i 2.1.7.6 i 2.1.8 dijela 2 ovog priloga i tač. 1.4, 1.5, dijela 1 ovog pravilnika, proizvođač ih uklanja iz blizine drugih osnovnih matičnih biljaka i osnovnog sadnog materijala voća i takva uklonjena matična biljka ili sadni materijali voća mogu se upotrebljavati kao sertifikovani ili CAC materijal ako ispunjavaju uslove utvrđene ovim pravilnikom za odgovarajuće kategorije.

Umjesto uklanjanja matične biljke ili sadnog materijala voća, proizvođač može preduzeti odgovarajuće mjere radi obezbjeđenja da navedena matična biljka ili materijal ponovo ispunjavaju propisane uslove.

3.1.1.8 Ako je podloga koja ne pripada određenoj sorti osnovna matična biljka ili osnovni sadni materijal voća koji više ne ispunjava uslove iz tač. 2.1.8. 2.17.2 i 2.17.6. dijela I i tač. 1.4, 1.5 dijela I ovog priloga, proizvođač je uklanja iz blizine ostalih osnovnih matičnih biljaka i osnovnog sadnog materijala voća i ta se uklonjena podloga može upotrebljavati kao sertifikovani ili CAC materijal ako ispunjava uslove utvrđene ovim pravilnikom za odgovarajuću kategoriju.

Umjesto uklanjanja podloge, proizvođač može preduzeti odgovarajuće mjere radi obezbjeđivanja da navedena podloga ponovno ispunjava propisane uslove.

3.2 Odabir i potvrđivanje osnovne matične biljke

3.2.1.1 Proizvođač koji proizvodi sadni materijal voća od matične biljke, podnosi Prijavu za odabir matičnih zasada.

3.2.1.2 Uz Prijavu za odabir dostavlja se i dokumentacija o porijeklu sadnog materijala voća kojima je zasad podignut kao i skica zasada sa planom sadnje i kopiju katastarskog plana.

3.2.1.3 Prilikom odabira matične biljke vrši se:

- a) pregled dokumentacije o porijeklu sadnog materijala;
- b) provjera da li su osnovne matične biljke proizvedene kalemljenjem i utvrđuje da li je upotrijebljeni sadni materijali voća kalemljeni na potvrđene podloge, koje su najmanje kategorije osnovnog materijala, a kod biljaka roda *Prunus* L. za gajenje osnovnih matičnih biljaka kao podloga koristi se sjemenjak proizveden iz potvrđenog sertifikovanog sjemena, a koji je gajen najmanje u uslovima u kakvima se održavaju osnovne matične biljke i udaljen najmanje 300 m od ostalih biljaka roda *Prunus* L.
- c) vizuelni pregled zdravstvenog stanja osnovnih matičnih biljaka;
- d) uzimanje uzoraka u slučaju sumnje na prisustvo karantinski štetnih organizama i virusa ili virusu sličnih štetnih organizama navedenih u EPPO sertifikacionoj šemi i dostavljaju se na ispitivanje ovlaštenoj laboratoriji, a o otkrivanju ili o sumnji na prisustvo karantinski štetnih organizama obavještava se fitosanitarna inspekcija;
- e) provjera da li je zasad osnovnih matičnih biljaka homogeno zasađen, udaljen najmanje 1000 m (PPV) od ostalih biljaka roda *Prunus* L. i 500 m (*Erwinia amylovora*) od matičnih zasada vrsta *Malus Mill*, *Pyrus* L. i *Cydonia oblonga Mill*.

f) provjera da li su osnovne matične biljke posađene na zemljištu na kojem najmanje četiri godine nijesu gajene sadnice, a kod vrsta roda *Prunus* L. i *Olea europaea* L. ispitivanjem se utvrđuje da zemljište na kojem će se posaditi osnovne matične biljke nije zaraženo nematodama i prenosivocima virusnih bolesti roda *Longidorus* i *Xiphinema*.

3.2.1.4 Matična biljka se priznaje kao osnovna matična biljka ako je u skladu sa tač. 1.4, 1.5, dijela a ovog priloga 2.1.3 2.1.6, 2.1.7, i 2.1.8. dijela 2 ovog priloga i ako je njena autentičnost sa opisom sorte utvrđena u skladu sa tač. 3.2.1.6., 3.2.1.7. i 3.2.1.8. ovog dijela.

3.2.1.5 Autentičnost osnovne matične biljke sa opisom sorte utvrđuje se posmatranjem izražavanja svojstava te sorte na osnovu:

a) opisa za sorte upisane u Registar sorti i podloga i za sorte koje su zaštićene oplemenjivačkim pravom;

b) opisa koji je priložen uz zahtjev za registraciju sorte u bilo kojoj državi radi priznavanja sorti;

c) opisa koji je priložen uz zahtjev za sorte za dodjelu oplemenjivačkog prava;

d) priznatog opisa ako je sorta koja podliježe tom opisu upisana u Registar sorti i podloga.

3.2.1.6 Ukoliko se primjenjuje tačka 3.2.1.5 podtač. b) ili c), ovog dijela osnovna matična biljka priznaje se samo ako se izvještajem može dokazati da je odgovarajuća sorta različita, ujednačena i stabilna, a do registracije sorte matična biljka i sadni materijal voća dobijen od nje može se upotrebljavati samo za proizvodnju osnovnog ili sertifikovanog sadnog materijala voća i ne smije se stavljati u promet kao predosnovni, osnovni ili sertifikovani materijal.

3.2.1.7 Ako se autentičnost sa opisom sorte može utvrditi samo na osnovu svojstava plodonosne biljke, posmatranje izražavanja svojstava sorte vrši se na plodovima plodonosne biljke koja je dobijena razmnožavanjem od predosnovne matične biljke, a plodonosne biljke drže se odvojeno od predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala.

3.2.1.8 Plodonosne biljke pregledaju se vizuelno u najprikladnijem periodu godine, uzimajući u obzir klimatske uslove i uslove gajenja biljaka za rodove ili vrste.

3.2.1.9 Na kraju postupka odabira zapisnički se potvrđuje ili odbacuje biljka kao matična biljka.

3.2.1.10 Odabrane osnovne matične biljke iz tačke 3.2.1.9 ovog dijela upotrebljavaju se za proizvodnju sadnog materijala voća najviše:

- 20 godina od godine službenog odabira kod jabuke (*Malus* Mill.), kruške (*Pyrus* L.) i dunje (*Cydonia oblonga* Mill.);
- 15 godina od godine službenog odabira kod voćnih vrsta roda *Prunus* L.;
- 25 godina od godine službenog odabira kod masline; i
- za rod *Citrus* L. matična stabla za proizvodnju plemki do najviše 30 godina, a za proizvodnju sjemena najviše do 40 godina.

3.4 Odabir osnovne matične biljke za proizvodnju podloga koja ne pripada određenoj sorti

3.4.1 Podloga koja ne pripada određenoj sorti priznaje se kao osnovna matična biljka, ako odgovara opisu svoje vrste i ako je u skladu sa tač. 1.4, 1.5, dijela 1 ovog priloga i tač. 2.1.3, 2.1.7. i 2.1.8. dijela 2 ovog priloga.

3.4.2 Osnovna matična biljka priznaje se na osnovu postupka odabira matične biljke.

3.5 Provjera sortne autentičnosti sa opisom sorte

3.5.1 Autentičnost osnovnih matičnih biljaka i osnovnog sadnog materijala voća sa opisom sorte provjerava se u skladu sa tačkom 2.1.6.2. i 2.1.6.3., dijela 2 ovog priloga za sortu i metodu razmnožavanja.

3.5.2 Uz redovne provjere osnovnih matičnih biljaka i osnovnog sadnog materijala voća, provjeravaju se nakon svakog obnavljanja predosnovne matične biljke koje iz njega proizilaze.

3.6 Uslovi u pogledu održavanja osnovnih matičnih biljaka i osnovnog materijala

3.6.1 Osnovne matične biljke i osnovni sadni materijal voća održavaju se na poljima izolovano od mogućih izvora zaraze prenosivocima bolesti vazдушnim putem, dodirom korijena, unakrsnom zarazom mašinama, alatom za kalemljenje i ostalim mogućim izvorima.

3.6.2 Izolacija u polju iz tačke 3.6.1 ovog dijela zavisi od regionalnih okolnosti, vrsti sadnog materijala voća, prisustvo štetnih organizama na području i sa povezanim rizicima koji su utvrđeni na osnovu stručne kontrole.

3.6.3 U osnovnom matičnom zasadu partije matičnih biljaka treba da budu posađene u odvojenim redovima koji su označeni, a ako je u pojedinom redu posađeno više različitih partija razmak između njih treba da bude najmanje 2m.

3.6.4 U zasadu osnovnih matičnih biljaka sprovode se mjere koje sprječavaju pojavu odnosno širenje štetnih organizama, a sve osnovne matične biljke neprestano se vizuelno pregledaju na prisustvo karantinski štetnih organizama štetnih organizama navedenih u EPPO sertifikacionoj šemi, kao i ostalih ekonomski štetnih organizama.

3.6.5 U osnovnom matičnom zasadu svake godine radi se kontrola fenotipskih osobina sorte zbog mogućih mutacija, a u predosnovnom matičnom zasadu za proizvodnju plemki kontrola pomoloških osobina za provjeru sortne čistoće vrši se najmanje jedanput što je ranije moguće.

Kod jabuke (*Malus* Mill.) i kruške (*Pyrus* L.) kod kojih se biljke u matičnom zasadu po pravilu održavaju na način da se spriječi cvjetanje, pomološka kontrola može se vršiti u predosnovnom matičnom zasadu na način da se u jednoj godini dozvoli cvjetanje i oplodnja ili se od svakog porijekla (partije) osnovnih matičnih biljaka vegetativno razmnoži najmanje tri biljke, posadi u kolekcioni zasad odvojeno od lokacije na kojoj je matični zasad i na njima sprovede pomološka kontrola, a u slučaju genetski nestabilnih sorti pomološka kontrola vrši se svake godine.

3.6.6 Ukoliko se vizuelnim pregledima odnosno na osnovu rezultata ispitivanja uzetih uzoraka utvrdi da osnovna matična biljka nije sortno čista odnosno da pokazuje simptome zaraze štetnim organizmima navedenim u EPPO sertifikacionoj šemi potrebno je odmah odstraniti iz zasada gdje se gaje osnovne matične biljke, a u slučaju zaraze ili sumnje na zarazu karantinski štetnim organizmima potrebno je o tome odmah obavijestiti fitosanitarnu inspekciju.

3.7 Uslovi za umnožavanje

3.7.1 Osnovne matične biljke koje su dobijene iz predosnovnog materijala u skladu sa tačkom 3.1.1.2 podtačkom a) ovog dijela mogu se umnožavati u nekoliko generacija kako bi se dobio potreban broj osnovnih matičnih biljaka, a osnovne matične biljke umnožavaju se u skladu sa tačkom 2.1.9. dijela II ovog priloga ili se umnožavaju mikrorazmnožavanjem u skladu sa tačkom 2.1.10 dijela II ovog priloga i najveći dopušteni broj generacija i najveći dopušteni životni vijek osnovnih matičnih biljaka dat je u dijelu VII ovog priloga za odgovarajuće rodove ili vrste.

3.7.2 Ako se dopusti više generacija osnovne matične biljke, svaka generacija, osim prve, može da proizađe iz bilo koje prethodne generacije.

3.7.3 Sadni materijal voća različitih generacija čuva se odvojeno.

3.8 Proizvodnja i sertifikacija osnovnog sadnog materijala voća

3.8.1 Proizvođač, koji namjerava u odabranom i potvrđenom osnovnom matičnom zasadu da proizvodi osnovni sadni materijal voća svake godine podnosi prijavu za vršenje stručne kontrole osnovnog matičnog zasada, na osnovu kojeg se:

- provjerava evidencija, koju vodi proizvođač i iz koje se može vidjeti da proizvođač uredno vrši vizuelne preglede i sprovodi mjere za sprječavanje pojave i širenja štetnih organizama u zasadu u kojem se održavaju osnovne matične biljke, da proizvođač vodi evidenciju o kritičnim tačkama kao i evidenciju koja se odnosi na mjesto i broj biljaka, vrijeme gajenja, postupak razmnožavanja, pakovanja, skladištenja i prevoza, a u zasadu osnovnih matičnih biljaka utvrđuju se i moguća prazna mjesta odnosno novo zasađene biljke;
- provjerava da li se osnovne matične biljke održavaju u skladu sa tačkom 3.6. ovog dijela;
- provjerava sortna čistoća osnovnih matičnih biljaka u skladu sa tač. 3.2.1.1.6, 3.2.1.1.7, 3.2.1.1. 8 i 3.2.1.1.9 ovog dijela;

- vrši vizuelni pregled zdravstvenog stanja predosnovnih matičnih biljaka na prisustvo štetnih organizama kao i uzorkovanja za ponovno ispitivanje u skladu sa tačkom 2.1.3 dijela II ovog priloga;
- u slučaju sumnje na prisustvo karantinski štetnih organizama ili štetnih organizama, iz EPPO sertifikacione šeme, uzima uzorak za ispitivanje u ovlaštenoj laboratoriji i o otkrivanju ili sumnji na prisustvo karantinski štetnih organizama odmah obavještava fitosanitarnu inspekciju.

3.8.3 Nakon izvršenog pregleda odobrava se i određuje količina proizvodnje sadnog materijala voća od osnovnih matičnih biljaka iz tog zasada.

3.8.4 Na osnovu zapisnika o izvršenoj stručnoj kontroli matičnog zasada izdaje se sertifikat za tu vegetacionu sezonu, na osnovu kojeg proizvođač može izdati etikete o sadnom materijalu voća za stavljanje u promet.

IV. DIO

4.1 USLOVI ZA CERTIFIKOVANI MATERIJAL

4.1.1 Uslovi za sertifikovanje sertifikovanog materijala

4.1.1.1 Sadni materijal voća, osim matičnih biljaka, sertifikuje se kao sertifikovani sadni materijal voća ako ispunjava uslove iz tač. 4.1.1.2., 4.1.1.3. i 4.1.1.4. ovog dijela.

4.1.1.2 Sadni materijal voća i sadnice voća dobijaju se razmnožavanjem iz sertifikovane matične biljke ako je dobijena od:

- a) predosnovnog sadnog materijala voća; ili
- b) osnovnog sadnog materijala voća.

4.1.1.3 Sadni materijal voća i sadnice voća ispunjavaju uslove iz tač. 2.1.6 i 2.1.8 dijela II ovog priloga, tački 2.1.7.6. dijela II i tač. 1.4, 1.5 dijela I ovog priloga.

4.1.1.4 Sadni materijal voća i sadnice voća ispunjavaju uslove u pogledu zdravstvenog stanja iz tačke 1.4 dijela I ovog priloga, a sadni materijal voća i sadnice voća dobijaju se razmnožavanjem od sertifikovane matične biljke koja ispunjava uslove u pogledu zemljišta iz tačke 1.5 dijela I ovog priloga.

4.1.1.5 Podloga koja ne pripada određenoj sorti sertifikuje se kao sertifikovani sadni materijal voća ako je odgovara opisu svoje vrste i ako ispunjavaju uslove iz tačke 2.1.7.6 dijela II i dodatne uslove iz tač. 1.4 i 1.5 dijela I ovog priloga i tačke 2.1.8. dijela II ovog priloga.

4.1.1.6 Uslovi iz tač. 4.1.1.3. i 4.1.1.5. ovog dijela koji se odnosi na predosnovne matične biljke odnose se i na sertifikovane matične biljke, a predosnovni sadni materijal voća na sertifikovani sadni materijal voća, u skladu sa ovim dijelom.

4.1.1.7 Ako sertifikovana matična biljka ili sertifikovani sadni materijal voća ne ispunjavaju uslove iz tačke 2.1.6, 2.1.8 dijela 2 ovog priloga, tačke 2.2.7.6 dijela II ovog priloga i tačke 1.4, dijela I ovog priloga, proizvođač ih uklanja iz blizine drugih sertifikovanih matičnih biljaka i sertifikovanog sadnog materijala voća i uklonjena matična biljka ili materijal mogu se upotrebljavati kao CAC sadni materijal voća pod uslovom da ispunjava uslove iz dijela V ovog priloga.

4.1.1.8 Umjesto uklanjanja matične biljke ili sadnog materijala voća, proizvođač može preduzeti odgovarajuće mjere radi obezbjeđivanja da navedena matična biljka ili sadni materijal voća ponovno ispunjavaju te uslove.

4.1.1.9 Ako je podloga koja ne pripada određenoj sorti sertifikovana matična biljka ili sertifikovani sadni materijal voća koji više ne ispunjava uslove iz tačke 2.1.7.6. dijela II, tač. 1.4, 1.5, dijela I i tačke 2.1.8 dijela II ovog priloga, proizvođač je uklanja iz blizine ostalih sertifikovanih matičnih biljaka i sertifikovanog sadnog materijala voća i uklonjena matična biljka ili materijal se mogu upotrebljavati kao CAC materijal pod uslovom da ispunjavaju uslove iz dijela V ovog priloga.

4.1.1.10 Umjesto uklanjanja podloge, proizvođač može preduzeti odgovarajuće mjere radi obezbjeđivanja da navedena podloga ponovo ispunjava te uslove.

4.1.2 Proizvodnja i sertifikacija sertifikovanog sadnog materijala voća i sjemena

4.1.2.1 Proizvođač, koji namjerava proizvoditi sertifikovani sadni materijal voća i sertifikovano sjeme podnosi prijavu za vršenja stručne kontrole.

4.1.2.2 U rasadniku se vrše najmanje dva vizuelna pregleda u toku vegetacije, kojima se provjerava da li se sertifikovani sadni materijal voća proizvodi u skladu sa tač. 2.1.4 i 2.1.5 dijela II ovog priloga, a pregledom ocjenjuje stanje i spoljašnji izgled vegetativne razvijenosti, provjerava moguća prazna mjesta u rasadniku i moguće novoposađene biljke i utvrđuje razloge, provjerava evidencije i dokaze, koje vodi proizvođač, posebno o porijeklu sadnog materijala voća upotrijebljenog pri kalemljenju, o sprovedenim mjerama za sprječavanje pojave i širenje štetnih organizama u rasadniku i drugim kritičnim tačkama u proizvodnji kao i kontrolu vršenja nadzora i evidencije ostalih kritičnih tačaka u proizvodnji koja se odnosi na mjesto i broj biljaka, vrijeme gajenja, postupak razmnožavanja, pakovanja, skladištenja i prevoza.

4.1.2.3 Sertifikovani sadni materijal voća proizvodi se u rasadniku iz sertifikovanog sadnog materijala voća proizvedenog od osnovnih matičnih biljaka, a ako se proizvodi sertifikovani sadni materijal koji se kalemi, sadni materijal voća se kalemi na priznate vegetativno razmnožene podloge koje su najmanje jednake kategorije ili na podloge koje su bile proizvedene iz sertifikovanog sjemena.

4.1.2.4 Zemljište na kojem će biti rasadnik, kao i pripadajući zaštitni pojas treba da je udaljen najmanje 1000 m (PPV) od ostalih biljaka roda *Prunus* L. i 500 m (*Erwinia amylovora*) od ostalog bilja roda *Malus* Mill, *Pyrus* L. i *Cydonia oblonga* Mill.

Kod vrsta roda *Prunus* L. i *Olea europaea* L. uzorci zemljišta za ispitivanje na prisustvo nematoda, prenosioca virusnih bolesti, roda *Longidorus* i *Xiphinema* treba da se uzorkuju u postupku stručne kontrole i ispitivanjem utvrdi da zemljište nije zaraženo nematodama.

4.1.2.5 Proizvođač treba u godini prije sadnje, a izuzetno uz prethodnu najavu najkasnije do 30. aprila u godini sadnje prijaviti broj i veličinu katastarske parcele na kojoj će proizvoditi sadnice rodova *Prunus* L. i *Olea europaea* L. kategorije sertifikovani sadni materijal voća.

4.1.2.6 Zemljište na kojem se proizvode sertifikovani materijal voća treba da bude odvojen od zemljišta na kojem se proizvode biljke kategorije CAC najmanje 2 m čistog pojasa bez biljnog pokrova, a u slučaju da je dvometarski pojas zatravljen treba da bude redovno košen.

4.1.2.7 U rasadniku biljke treba da budu homogeno posađene, s tim da sevočne vrste ili sorte sade u odvojenim redovima, a ukoliko je u zasebnom redu posađeno više različitih voćnih vrsta ili sorti, svaki početak nove voćne vrste ili sorte treba da je označen.

4.1.2.8 Sadni materijal voća se u rasadniku u toku rasta i poslije vađenja iz zemljišta vizuelno pregleda na prisustvo karantinski štetnih organizama, štetnih organizama iz EPPO sertifikacione šeme i ostalih ekonomski štetnih organizama.

Biljke koje pokazuju simptome zaraze ili su zaražene karantinski štetnim organizmima odnosno sličnim organizmima iz EPPO sertifikacione šeme potrebno je odmah odstraniti iz rasadnika, a nakon vađenja iz zemljišta potrebno je odstraniti i biljke koje pokazuju simptome zaraze sa *Agrobacterium tumefaciens* i u slučaju zaraze ili sumnje na zarazu karantinski štetnim organizmima i obavijestiti fitosanitarnu inspekciju.

4.1.2.9 U toku rasta u rasadniku sadni materijal voća se vizuelno pregleda i u pogledu sortne čistoće na osnovu fenotipskih osobina, a sortno netipične sadnice se uklanjaju.

U slučaju sumnje na prisustvo karantinski štetnih organizama ili štetnih organizama navedenih u EPPO sertifikacionoj šemi, uzimaju se uzorci za ispitivanje u ovlaštenoj laboratoriji i o otkrivanju ili sumnji na prisustvo karantinski štetnih organizama obavještava se fitosanitarna inspekcija.

4.1.2.10 Nakon izvršenog pregleda priznaje se i određuje količina proizvodnje sadnog materijala voća od osnovnih matičnih biljaka iz tog zasada.

4.1.2.11 Na osnovu izvještaja o izvršenoj stručnoj kontroli nad proizvodnjom sadnog materijala voća izdaje se sertifikat za tu vegetacionu sezonu, na osnovu kojeg proizvođač izdaje etiketu o sadnom materijalu voća.

4.1.2.12 Osnovne matične biljke za proizvodnju sertifikovanog sjemena u toku rasta se pregledaju u skladu sa tačkom 3.2 dijela III ovog priloga, a ispitivanjem se utvrđuje da nijesu zaražene virusima koji se prenose sjemenom.

V DIO

5.1 USLOVI ZA CAC MATERIJAL

5.1.1 Uslovi za CAC materijal, osim podloga koje ne pripadaju određenoj sorti

5.1.1.1 CAC sadni materijal voća, osim podloga koje ne pripadaju određenoj sorti, može se staviti u promet samo ako je:

- a) dobijen razmnožavanjem iz poznatog izvora sadnog materijala voća koji je proizvođač evidentirao;
- b) istovjetan opisu sorte u skladu sa tačkom 5.1.3 ovog dijela;
- c) ispunjava uslove u pogledu zdravstvenog stanja iz tačke 5.1.4 ovog dijela;
- d) u skladu sa tačkom 5.1.5 ovog dijela u pogledu nedostataka.

5.1.1.2 Mjere za usklađivanje sa tačkom 5.1.1.1 ovog dijela sprovode se vršenjem stručne kontrole.

5.1.1.3 Ako CAC sadni materijal voća više nije u skladu sa tačkom 5.1.1.1, ovog dijela proizvođač:

- a) uklanja taj materijal iz blizine ostalog CAC sadnog materijala voća; ili
- b) preduzima odgovarajuće mjere radi obezbjeđivanja da taj materijal ponovo bude u skladu sa propisanim uslovima.

5.1.2 Uslovi za CAC materijal u slučaju podloga koje ne pripadaju određenoj sorti

5.1.2.1 Ako podloga koja ne pripada određenoj sorti, CAC sadni materijal voća ispunjava sljedeće uslove:

- a) odgovara opisu svoje vrste;
- b) u skladu je sa uslovima u pogledu zdravstvenog stanja;
- c) u skladu je sa tačkom 5.1.5 ovog dijela u pogledu nedostataka.

5.1.2.2 Mjere za usklađivanje sa tačkom 5.1.2.1 sprovode se vršenjem stručne kontrole.

5.1.2.3 U slučaju da CAC sadni materijal voća više nije u skladu sa uslovima iz tačke 5.1.2.1 ovog dijela, proizvođač:

- a) uklanja taj sadni materijal voća iz blizine ostalog CAC sadnog materijala voća; ili
- b) preduzima odgovarajuće mjere radi obezbjeđivanja da taj sadni materijal voća ponovo bude u skladu sa propisanim uslovima.

5.1.3 Autentičnost sa opisom sorte

5.1.3.1 Autentičnost CAC sadnog materijala voća sa opisom sorte utvrđuje se posmatranjem svojstava sorte koja se zasniva na:

- a) opisu registrovanih sorti radi priznavanja sorti i sorti koje su zaštićene oplemenjivačkim pravom;
- b) opisu uz zahtjev za sorte za registraciju u bilo kojoj državi radi priznavanja sorti;
- c) opisu uz zahtjev za oplemenjivačko pravo;
- d) priznatom opisu sorte.

5.1.3.2 Autentičnost CAC sadnog materijala voća sa opisom sorte utvrđuje se posmatranjem izražavanja svojstava te sorte.

5.1.4 Uslovi u pogledu zdravstvenog stanja

5.1.4.1 CAC sadni materijal voća nema štetnih organizama iz Priloga 2 A, B i C ovog pravilnika prema rodu ili vrsti:

- a) na osnovu vizuelnih pregleda koje u objektima, na poljima i partijama za CAC sadni materijal voća utvrđuje se da nema štetnih organizama iz Priloga 2 A, B i C ovog pravilnika prema rodu ili vrsti;
- b) u slučaju sumnji na prisustvo štetnih organizama, sprovodi se uzorkovanje i ispitivanje CAC sadnog materijala.

5.1.4.2 Za ispunjavanje uslova iz dijela VI ovog priloga sprovodi se vizuelni pregled, uzorkovanje i ispitivanje CAC sadnog materijala voća, na rod ili vrstu.

5.1.4.3 Uslovi iz tačka 5.1.4.1 ovog dijela ne primjenjuje se na CAC sadni materijal voća tokom krioprezervacije.

5.1.4.4 Osim uslova iz tač. 5.1.4.1 i 5.1.4.2 ovog dijela, CAC sadni materijal voća koji pripada vrstama *Citrus L.*, *Fortunella Swingle* i *Poncirus Raf* i treba da:

- a) je proizveden od poznatog početnog materijala za koji se na osnovu uzorkovanja i ispitivanja utvrđuje da nema štetnih organizama za te vrste iz Priloga 2 C ovog pravilnika;
- b) od početka zadnjeg ciklusa vegetacije za njega na osnovu vizuelnog pregleda uzorkovanja i ispitivanja utvrđeno da nema štetnih organizama za te vrste iz Priloga 2 C ovog pravilnika;

5.1.5 Uslovi u pogledu nedostataka

5.1.5.1 Na osnovu vizuelnog pregleda utvrđuje se da je CAC sadni materijal voća bez nedostataka.

5.1.5.2 Promjena boje, oštećeno tkivo ili osušenost smatraju se nedostacima ako utiču na kvalitet i upotrebljivost sadnog materijala voća i sadnica voća

5.1.6 Odabir, potvrđivanje i proizvodnja CAC reprodukcionog sadnog materijala voća

5.1.6.1 Proizvođač koji je i održavalac sorte čiji sadni materijal voća CAC kategorije namjerava proizvoditi iz CAC matičnih zasada podnosi prijavu za odabir zasada uz navođenje sljedećih podataka:

- porijeklo sadnog materijala voća upotrijebljenog za zasnivanje matičnog zasada (vrsta, sorta odnosno podloga, godina sadnje, proizvođač odnosno država porijekla);
- broj biljaka svake pojedine partije.

5.1.6.2 Nakon dvogodišnjeg nadzora vrši se odabir matičnih biljaka CAC kategorije ako se prilikom stručne kontrole utvrdi da su biljke:

- dobre vegetativne razvijenosti;
- po morfološkim i pomološkim osobinama tipične za vrstu i sortu;
- dobro održavane i ako se u zasadu sprovodi odgovarajuće agrotehničke mjere;
- zdrave, bez znakova štetnih organizama koji mogu uticati na kvalitet sadnog materijala voća.

5.1.6.3 Na osnovu prijave proizvodnje, vrši se stručna kontrola u odabranom matičnom zasadu tokom vegetacije kojom se utvrđuje broj matičnih biljaka koje su u proizvodnji, stanje vegetativne razvijenosti, procjenjuje se količina sadnog materijala i izdaje sertifikat o sadnom materijalu za proizvodnju sadnog materijala voća za najviše jednu godinu.

5.1.6.4 Gotovo bez nedostataka (*practically free from defects*) znači da su nedostaci koji bi mogli narušiti kvalitet i upotrebljivost sadnog materijala voća ili sadnica voća prisutni na nivou koji je jednak ili niži od nivoa koji se očekuje kao rezultat dobrog gajenja i dobre prakse rukovanja, odnosno da je taj nivo u skladu sa dobrom praksom gajenja i rukovanja.

5.1.6.5 Gotovo bez štetnih organizama (*practically free from pests*) znači da je granica do koje su štetni organizmi prisutni na sadnom materijalu voća ili sadnica voća dovoljno niska da je obezbijeđen njihov prihvatljiv kvalitet i upotrebljivost sadnog materijala.

VI DIO

6.1 Vizuelni pregled, uzorkovanje i ispitivanje po rodovima ili vrstama i kategorijama

6.1.1 *Castanea sativa* Mill.

Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje u pogledu prisustva štetnih organizama iz Priloga 2 dio A i B ovog pravilnika.

6.1.2 *Citrus* L., *Fortunella* Swingle i *Poncirus* Raf.

Predosnovna kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se dvaput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje šest godina nakon njenog prihvatanja kao predosnovne matične biljke u periodu od šest godina u pogledu prisustva štetnih organizama iz Priloga 2 dio C i u slučaju sumnje u pogledu prisustva štetnih organizama datih iz Priloga 2 dio A i B ovog pravilnika.

Osnovna kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuje se i ispituje svakih šest godina na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka u pogledu prisustva štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Sertifikovane i CAC kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje u pogledu prisustva štetnih organizama datih iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

6.1.3 *Corylus avellana* L.

Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrši se ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama datih iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

6.1.4 *Cydonia oblonga* Mill., *Malus* Mill., *Pyrus* L.

Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Predosnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje petnaest godina nakon njenog prihvatanja kao predosnovne matične biljke i periodu od petnaest godina na prisustvo štetnih organizama, osim virozama sličnih bolesti i viroida i u sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Osnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuje se i ispituje svakih 15 godina na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka na prisustvo štetnih organizama osim virozama sličnih bolesti i viroida i u slučaju sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Sertifikovana kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka uzorkuje se i ispituje svakih 15 godina na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka na prisustvo štetnih organizama, osim virozama sličnih bolesti i viroida i u slučaju sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Sertifikovane sadnice uzorkuju se i ispituju ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama datih iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

CAC kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

6.1.5 *Ficus carica* L.

Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje u prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A i B ovog pravilnika.

6.1.6 *Fragaria* L.

Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se dvaput godišnje tokom sezone rasta.

Za biljke i sadni materijal voća proizveden mikrorazmnožavanjem koji se sprovodi u periodu kraćem od tri mjeseca, potreban je samo jedan pregled tokom tog perioda.

Predosnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje godinu dana nakon prihvatanja kao predosnovne matične biljke i u periodu od jedne godine u pogledu prisustva štetnih organizama, a u slučaju sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Osnovne, sertifikovane i CAC kategorije

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

6.1.7 *Juglans regia* L.

Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Predosnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka u cvjetanju uzorkuje se i ispituje godinu dana nakon prihvatanja kao predosnovne matične biljke i u periodu od jedne godine na prisustvo štetnih organizama i u slučaju sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Osnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuje se i ispituje svakih godinu dana na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 1 dio A i Priloga 2 dio C ovog pravilnika.

Sertifikovana kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka uzorkuje se i ispituje svake tri godine na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka u pogledu prisustva štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Sertifikovane sadnice uzorkuju se i ispituju ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

CAC kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoji sumnja na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

6.1.8 *Olea europaea* L.

Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Predosnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje deset godina nakon prihvatanja kao predosnovne matične biljke u periodu od deset godina na prisustvo štetnih organizama i u slučaju sumnje na prisustvo štetnih organizama datih u Prilogu 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Osnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuje se radi ispitivanja biljaka u periodu od 30 godina na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Sertifikovana kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

U slučaju matičnih biljaka koje se upotrebljavaju za proizvodnju sjemena, reprezentativni dio tih matičnih biljaka za proizvodnju sjemena uzorkuje se radi ispitivanja svih biljaka u periodu od 40 godina na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika, a u slučaju matičnih biljaka, osim matičnih biljaka za proizvodnju sjemena, reprezentativni dio tih biljaka uzorkuje se radi ispitivanja svih biljaka u periodu od 30 godina na osnovu procjene rizika od zaraze biljaka na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

CAC kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

6.1.9 *Pistacia vera* L.

Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A i B ovog pravilnika.

6.1.10 *Prunus amygdalus*, *P. armeniaca*, *P. domestica*, *P. persica* i *P. salicina*

Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Predosnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka u cvjetanju uzorkuje se i ispituje na PDV i PNRSV godinu dana nakon prihvatanja kao predosnovne matične biljke i u periodima od jedne godine svako stablo zasađeno za oprašivanje i prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini uzorkuju se i ispituju na PDV i PNRSV.

U slučaju biljke *P. persica* svaka predosnovna matična biljka u cvjetanju uzorkuje se godinu dana nakon prihvatanja kao predosnovne matične biljke i ispituju se na PLMVD.

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se deset godina nakon prihvatanja kao predosnovne matične biljke i u periodu od deset godina, i ispituje se na viruse, osim PDV-a i PNRSV-a, koji su relevantni za vrste iz Priloga 2 dio C ovog pravilnika i ispituju se u slučaju sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A i B ovog pravilnika.

Osnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka u cvjetanju uzorkuje se svake godine i ispituje na PDV i PNRSV na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka, a reprezentativni dio stabala koja su posađena za oprašivanje i prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini uzorkuju se i ispituju na PDV i PNRSV na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka.

U slučaju biljke *P. persica* reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka u cvjetanju uzorkuje se jednom godišnje i ispituje na PLMVD na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka koje nijesu u cvjetanju uzorkuje se svake tri godine i ispituje na PDV i PNRSV na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuje se svakih deset godina i ispituje na prisustvo štetnih organizama, osim PDV-a i PNRSV-a, relevantnih za vrste iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika na osnovu procjene rizika od zaraze biljaka.

Sertifikovana kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka u cvjetanju uzorkuje se svake godine i ispituje na PDV i PNRSV na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka, a reprezentativni dio stabala koja su posađena za oprašivanje i prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini uzorkuju se i ispituje na PDV i PNRSV na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka.

U slučaju biljke *P. persica* reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka u cvjetanju uzorkuje se jednom godišnje i ispituje na PLMVD na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka koje nijesu u cvjetanju uzorkuje se svake tri godine i ispituje na PDV i PNRSV na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka uzorkuje se svakih petnaest godina i ispituje na prisustvo štetnih organizama, osim PDV-a i PNRSV-a, relevantnih za vrste iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika na osnovu procjene rizika od zaraze biljaka.

CAC kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 A, B i C ovog pravilnika.

6.1.11 *Prunus avium* i *P. cerasus*

Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jednom godišnje.

Predosnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka u cvjetanju uzorkuje se i ispituje na PDV i PNRSV godinu dana nakon prihvatanja kao predosnovne matične biljke i u periodu od jedne godine, a svako stablo zasađeno za oprašivanje i prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini uzorkuju se i ispituju na PDV i PNRSV.

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se deset godina nakon prihvatanja kao predosnovne matične biljke i u periodu od deset godina, i ispituju se na viruse, osim PDV-a i PNRSV-a, koji su relevantni za vrste iz Priloga 2 dio C ovog pravilnika i ispituju u slučaju sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A i B ovog pravilnika.

Osnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka u cvjetanju uzorkuje se svake godine i ispituje na PDV i PNRSV na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka, a reprezentativni dio stabala koja su posađena za oprašivanje i prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini uzorkuju se i ispituje na PDV i PNRSV na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka koje nijesu u cvjetanju uzorkuje se svake tri godine i ispituje na PDV i PNRSV na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuje se svakih deset godina i ispituje u pogledu štetnih organizama, osim PDV-a i PNRSV-a, relevantnih za vrste iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika na osnovu procjene rizika od zaraze biljaka.

Sertifikovana kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka u cvjetanju uzorkuje se svake godine i ispituje na PDV i PNRSV na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka, a reprezentativni dio stabala koja su posađena za oprašivanje i, prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini uzorkuju se i ispituju na PDV i PNRSV na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka koje nijesu u cvjetanju uzorkuje se svake tri godine i ispituje na PDV i PNRSV na osnovu procjene rizika zaraze tih biljaka.

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka uzorkuje se svakih petnaest godina i ispituje na prisustvo štetnih organizama, osim PDV-a i PNRSV-a, relevantnih iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika na osnovu procjene rizika od zaraze biljaka.

CAC kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje u pogledu prisustva štetnih organizama iz Priloga 4 dio A i Priloga 5 ovog pravilnika.

6.1.12 *Ribes L.*

Predosnovna kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se dvaput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje četiri godine nakon prihvatanja kao predosnovne matične biljke i u periodu od četiri godine na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 4 dio A ovog pravilnika.

Osnovne, sertifikovane i CAC kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

6.1.13 *Rubus L.*

Predosnovna kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se dvaput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje dvije godine nakon prihvatanja kao predosnovne matične biljke i periodu od dvije godine na prisustvo štetnih organizama i u slučaju sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Osnovna kategorija

Vizuelni pregled

Ako su biljke gaje na poljima ili u posudama, vizuelni pregledi vrše se dvaput godišnje.

Za biljke i materijal proizvedene mikrorazmnožavanjem koje se sprovodi u periodu kraćem od tri mjeseca, potreban je samo jedan inspekcijski pregled tokom tog perioda.

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Sertifikovane i CAC kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

6.1.14 *Vaccinium L.*

Predosnovna kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se dvaput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje pet godina nakon prihvatanja kao predosnovne matične biljke i u periodu od pet godina na prisustvo štetnih organizama i u slučaju sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Osnovna kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se dvaput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

Sertifikovane i CAC kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se najmanje jedanput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Uzorkovanje i ispitivanje vrše se ako postoje sumnje na prisustvo štetnih organizama iz Priloga 2 dio A, B i C ovog pravilnika.

VII Dio

7.1 Najveći dopušteni broj generacija na polju pod uslovima u kojima nije obezbijeđena zaštita od insekata i najveći dopušteni životni vijek osnovnih matičnih biljaka po generaciji ili vrsti

7.1.1 *Castanea sativa* Mill.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

U slučaju da je osnovna matična biljka, iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga, podloga se može umnožavati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

7.1.2 *Citrus L., Fortunella Swingle i Poncirus Raf.*

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga se može umnožavati za najviše jednu generaciju.

Ukoliko je osnovna matična biljka, iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga, podloga se može umnožavati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

7.1.3 *Corylus avellana* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

7.1.4 *Cydonia oblonga* Mill., *Malus* Mill., *Pyrus* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

U slučaju da je osnovna matična biljka, iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga, podloga može se umnožavati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

7.1.5 *Ficus carica* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

7.1.6 *Fragaria* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga može se umnožavati za najviše pet generacija.

7.1.7 *Juglans regia* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

7.1.8 *Olea europaea* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga može se umnožavati za najviše jednu generaciju.

7.1.9 *Prunus amygdalus*, *P. armeniaca*, *P. domestica*, *P. persica* i *P. salicina*

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

U slučaju da je osnovna matična biljka, iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga, podloga može se umnožavati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

7.1.10 *Prunus avium* i *P. cerasus*

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

U slučaju da je osnovna matična biljka, iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga, podloga može se umnožavati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

7.1.11 *Ribes* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga može se umnožavati za najviše tri generacije. Matične biljke održavaju se kao matične biljke najviše šest godina.

7.1.12 *Rubus* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije. Matične biljke svake generacije održavaju se kao matične biljke najviše četiri godine.

7.1.13 *Vaccinium* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 dio III ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

KVALITET SADNOG MATERIJALA VOĆA I SADNICA VOĆA

Sadni materijal voća i sadnica voća treba da odgovara **sljedećem kvalitetu**:

I Sadni materijal materijal voća i sadnica voća:

1. Kalem-grančice

Kalem-grančice su dijelovi jednogodišnjih ljetorasta ili dvogodišnjih grančica, tehnološki (fiziološki) zrele, zdrave i neoštećene, sa dobro razvijenim i zdravim pupoljcima debljine od 5 do 10 mm, a za orahe debljine od 10 do 25 mm.

2. Reznice

Reznice su dijelovi jednogodišnjih ljetorasta, izbojaka mladica i žila korjenovog sistema, a koje su zdrave i neoštećene.

Debljina reznica treba da iznosi: zelenih reznica od 3 do 5 mm, zrelih reznica od 5 do 12 mm, reznica korjena od 5 do 8 mm i reznica korjena malina i kupina do 5 mm.

3. Ožiljene reznice

Ožiljene reznice su biljke sa potpunim ciklusom vegetativnog razvoja (zrele reznice) ili sa nepotpunim ciklusom vegetativnog razvoja (zelene reznice).

Ožiljene reznice treba da budu zrele, zdrave i neoštećene.

Korjen treba da ima najmanje 5 žila, a dužina svake žile treba da iznosi najmanje 5 cm. Dužina nadzemnog djela reznice treba da iznosi najmanje 20 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata od 5 do 12 mm.

4. Mladice

Mladice su ožiljeni izbojci nastali iz adventivnih pupoljaka glave matičnog stabla i treba da budu zrele, zdrave i neoštećene.

Korijen treba da ima najmanje 4 žile, a dužina svake žile treba da iznosi najmanje 5 cm. Dužina nadzemnog dijela mladice, treba da iznosi najmanje 15 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata od 4 do 14 mm.

5. Izdanci

Izdanci koji su nastali iz adventivnih pupoljaka korjena, treba da budu ožiljeni, zdravi, zreli i neoštećeni.

Izdanci malina i kupina treba da imaju korjenov sistem sa najmanje 5 žila čija dužina, treba da iznosi najmanje 8 cm i sa što više sitnih žila.

Dužina nadzemnog dijela, treba da iznosi za kupinu najmanje 30 cm, a za malinu najmanje 50 cm.

Nadzemni dio treba da ima najmanje dva dobro razvijena okca.

Prečnik neposredno iznad korjenovog vrata treba da iznosi od 5 do 12 mm.

Izdanci višanja i šljiva treba da imaju korijen sa najmanje 3 žile, a dužina svake žile, treba da iznosi najmanje 5 cm.

Dužina nadzemnog dijela, treba da iznosi najmanje 20 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata od 5 do 12 mm.

6. Sejanci

Sejanci su jednogodišnje ili dvogodišnje biljke, a za orahe i trogodišnje biljke, proizvedene iz sjemena.

Sejanci, treba da budu zdravi, zreli i neoštećeni.

Jednogodišnji i dvogodišnji sejanci šljiva dženerika, bresaka, kajsija, trešanja, višanja, magriva, leske i jabuka, treba da imaju korjenov sistem sa najmanje 5 žila, a krušaka i orahe - korjenov sistem sa najmanje 3 žile.

Dužina svake žile, treba da iznosi najmanje 5 cm.

Dužina nadzemnog dijela, treba da iznosi najmanje 20 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata od 4 do 12 mm, a za orah od 12 do 20 mm.

Trogodišnji sejanci orahe kao sadnice, treba da imaju korjenov sistem sa najmanje 3 žile, a dužina svake žile, treba da iznosi najmanje 20 cm.

Prečnik stabla na visini od 60 cm iznad korjenovog vrata treba, da iznosi od 17 do 25 mm.

7. Živići jagoda

Živići jagoda su biljke nastale iz adventivnih pupoljaka jednogodišnjih ili dvogodišnjih biljaka.

Živići jagoda, treba da budu fiziološki zreli, zdravi i neoštećeni, svježi i normalno razvijeni i treba da imaju najmanje 3 lista, centralni pupoljak i rozetu, kao i žiličast i zreo korijen dužine najmanje 5 cm.

8. Okulanti

Okulanti su biljke-podloge sa potpunim ili nepotpunim jednogodišnjim ciklusom vegetativnog razvoja, na kojima su okulirani i primljeni jedan ili više pupoljaka (plemki).

Okulanti, treba da budu zreli, zdravi i neoštećeni i treba da imaju najmanje 3 skeletne žile, a dužina svake žile treba da iznosi najmanje 10 cm.

Dužina nadzemnog, dijela treba da iznosi najmanje 30 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata najmanje 6 mm.

9. Voćne sadnice

Voćne sadnice su jednogodišnje ili dvogodišnje biljke, a izuzetno i trogodišnje biljke, nastale spajanjem (kalemljenjem) podloge i plemke.

Jednogodišnje voćne sadnice, treba da imaju korjenov sistem sa najmanje 5 osnovnih žila, a sadnice krušaka i orahe najmanje 3 osnovne žile.

Dužina svake žile, treba da iznosi najmanje 20 cm, a dužina nadzemnog dijela sadnica jabuka, krušaka, dunja, šljiva, trešanja, kajsija i badema treba da iznosi najmanje 1 m, odnosno bresaka, višanja, krušaka na dunji, lijeske i jabuke na slabo bujnim vegetativnim podlogama najmanje 70 cm, a orahe 40 cm.

Prečnik neposredno iznad korjenovog vrata ne treba da bude manji od 10 cm.

Jednogodišnje voćne sadnice mogu biti sa bočnim ljetorastima ili bez njih.

Dvogodišnje voćne sadnice, treba da imaju formiranu krunu ili voditeljicu sa 5 bočnih ljetorasta iznad visine debla, koji služe za formiranje krune.

Formirana kruna, treba da ima voditeljicu sa najmanje tri skeletne grane pravilno raspoređene, koje ne izbijaju iz susjednih pupoljaka.

Kruna može biti formirana i na drugi način zavisno od potražnje kupca.

Debljina sadnice, mjereno neposredno ispod prve ramene grane, treba da iznosi najmanje 12 mm.

Korjenov sistem treba da bude dobro razvijen sa najmanje 4 skeletne žile, a sadnica krušaka i orahe sa najmanje 3 skeletne žile.

Dužina svake skeletne žile, treba da iznosi najmanje 20 cm.

Jednogodišnje i dvogodišnje voćne sadnice, treba da budu zrele, zdrave i bez vidljivih oštećenja drvenastog tkiva, a presjeci sadnica, treba da su zarasli, i to jednogodišnjih sadnica za najmanje 50%, a dvogodišnjih sadnica za najmanje 75%.

Spojno mjesto, treba da bude bez guka i zadebljanja.

Trogodišnje voćne sadnice (špalirski oblici i visokostablašice za zaštitu zemljišta od erozije, pošumljavanje ili sadnju pored puteva), treba da imaju specijalno formiranu krunu i treba da budu zdrave i bez vidljivih oštećenja drvenastog tkiva.

ETIKETA NA BILJCI, DIJELU BILJKE, ODGOVARAJUĆOJ AMBALAŽI ILI SNOPU

Etiketa na biljci, dijelu biljke, odgovarajućoj ambalaži ili snopu, treba da sadrži sljedeće informacije:

- 1) „EC standard“;
- 2) zemlja proizvodnje;
- 3) naziv organa odgovornog za sertifikovanje ili njegov logotip, broj i datum izdavanja sertifikata (FU-ME broj);
- 4) naziv i sjedište/ime i adresa i registracioni odnosno identifikacioni broj (fito broj) proizvođača koji izdaje etiketu i pakuje;
- 5) botaničko ime vrste;
- 6) kategorije;
- 7) broj partije;
- 8) naziv sorte ili klona naznačen latiničnim pismom (u slučaju da podloga ne pripada istoj vrsti ili sorti navodi se ime vrste ili sorte ili hibrida, a za kalemljene sadnice ove informacije navode se za podlogu i međupodlogu). Za sorte u u postupku priznavanja i/ili zaštite navodi se: »predloženo ime« i »zahtjev u postupku«;
- 9) količina sadnog materijala;
- 10) godina proizvodnje;
- 11) oznaka: ME _____(broj biljnog pasoša/No. Plant Passport);
- 12) serijski broj etikete.

KNJIGA EVIDENCIJE SADNOG MATERIJALA VOĆA

1. KNJIGA EVIDENCIJE O UKUPNOJ PROIZVODNJI

Naziv i sjedište proizvođača: _____

Mjesto proizvodnje: _____

Godina: _____

Ugovor o saradnji sa proizvođačem _____ (ime i prezime, naziv kooperanta)

Jedinstveni registarski broj (fito broj): ME _____

Lice odgovorno za proizvodnju: _____

M.P

Potpis odgovornog lica proizvođača

Redni broj	Proizvodna površina u ha	PJ, KO, broj LN i broj parcele*	Količina proizvedenog materijala	Sorta	Podloga	Kategorija	Partija	Količina sertifikovanog materijala	Broj sertifikata

2. KNJIGA EVIDENCIJE MATIČNJAKA

Redni broj	Vrsta	Sorta	Podloga	Kategorija	Broj stabala	Količina*	K.O. i kat.par.
1	2	3	4	5	6	7	8

PJ: područna jedinica; K.O.: katastarska opština; LN: list nepokretnosti;

**obavezno priložiti izvještaj o izvršenoj stručnoj kontroli;

Zaključno sa rednim brojem _____

Datum _____

M.P

Potpis odgovornog lica proizvođača

3. KNJIGA EVIDENCIJE MATIČNJAKA ZA POJEDINE KATEGORIJE SADNOG MATERIJALA

kategorija sadnog materijala _____

Ime vlasnika matičnjaka _____
Umatičeni sadni materijal _____
K.O. _____ br.kat.par. _____
Uzgojni oblik/razmak sadnje _____
Godina sadnje _____

Broj reda	Broj stabala u redu	Ocijenjen negativno*	Ocijenjen pozitivno

*negativna stabla označiti crvenom bojom

Ukupan broj stabala:

- izdvojeno negativnih _____
- izdvojeno pozitivnih _____

M.P

Potpis odgovornog lica proizvođača

Obrazac 2

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ STRUČNOJ KONTROLI ILI STRUČNOJ KONTROLI POD NADZOROM SADNOG MATERIJALA VOĆA

1. Izvještaj br. _____ o izvršenoj stručnoj kontroli ili stručnoj kontroli pod nadzorom sadnog materijala voća

Naziv i sjedište proizvođača _____
Naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta proizvodnje _____
Katastarska parcela _____
Jedinstveni registarski broj (fito broj) proizvođača _____
Ugovor o saradnji sa proizvođačem _____ (ime i prezime, naziv kooperanta)
Utvrđuje se autentičnost i čistoća vrste, sorte i podloge u proizvodnji sadnog materijala voća

PREGLEDANI ZASADI

Redni broj	Vrsta	Sorta	Podloga	Kategorija	Partija	Količina
1	2	3	4	5	6	7

Napomene _____

Količina sadnog materijala koja ne zadovoljava osnovne uslove kvaliteta:

PREGLEDANI ZASAD

Redni broj	Vrsta	Sorta	Podloga	Kategorija	Partija	Količina
1	2	3	4	5	6	7

Napomene _____

Datum _____

Proizvođač ili odgovorno lice _____

Stručnu kontrolu obavio _____

M.P

ZDRAVSTVENI PREGLED

Naziv i sjedište proizvođača _____

Naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta proizvodnje _____

Katastarska parcela _____

Jedinstveni registarski broj (fito broj) proizvođača _____

Ugovor o saradnji sa proizvođačem _____ (ime i prezime, naziv kooperanta)

Redni broj	Vrsta	Sorta	Podloga	Kategorija	Broj stabala	Procijenjena količina	Prisustvo štetnih organizama
1	2	3	4	5	6	7	8

Napomene: _____

Zdravstvenu kontrolu obavio _____

Datum _____

Ovlašćeno lice _____

M.P

Obrazac 3**PRIJAVA ZA VRŠENJE STRUČNE KONTROLE SADNOG MATERIJALA VOĆA**

Naziv i sjedište proizvođača _____

Jedinstveni registracioni broj (fito broj) proizvođača: ME _____

Redni broj	Vrsta	Sorta/klon	Podloga/ klon	Kategorija	Partija	Količina	PJ,KO, broj LN i broj parcele

Odgovorno lice _____

Datum _____

Proizvođač _____

Prijava za odabir matičnih zasada (matičnjaka)

Naziv i sjedište podnosioca prijave _____

Naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta _____

Registracioni odnosno identifikacioni broj (fito broj) proizvođača _____

Datum upisa _____

Redni broj	Vrsta	Sorta	Klon	Podloga	Klon	Kategorija	Broj čokota	Porijeklo sadnog materijala*	P J, KO, broj LN i broj parcele*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Priložiti: * deklaracije i uvjerenja

**skica lokacije

Ovlašćeno lice _____

Proizvođač _____

Datum _____

M.P

Obrazac 4**SERTIFIKAT****O****PRIZNAVANJU PROIZVODNJE SADNOG MATERIJALA VOĆA**

Naziv i sjedište proizvođača: _____

Naziv rasadnika odnosno objekta: _____

Naziv mjesta proizvodnje (lokalitet): _____

Jedinstveni registarski broj (fito broj) proizvođača: ME _____

Ime i prezime pravnog ili fizičkog lica koje ima ugovor o saradnji sa proizvođačem i njegov evidencioni broj: _____

Obim proizvodnje sadnog materijala: _____

Br.No.	Kategorija Category	Vrsta Species	Sorta Variety	Podloga Rootstock	Starost Old	Komada Quantity
1	2	3	4	5	6	7

Na osnovu iznijetog PRIZNAJE SE/NE PRIZNAJE SE proizvodnja sadnog materijala voća

M.P

DIREKTOR/KA

EVIDENCIJA
o izdatim sertifikatima _____ godine

Redni broj	Naziv i sjedište proizvođača	Jedinstveni registarski broj (fito broj)	Ime i prezime pravnog ili fizičkog lica koje ima ugovor o saradnji sa proizvođačem	Broj iz evidencije pravnog ili fizičkog lica koje ima ugovor o saradnji sa proizvođačem	Izdat sertifikat		Izveštaj o izvršenoj stručnoj kontroli	
					broj	datum	broj	datum

(Proizvođač koji izdaje deklaraciju)

DEKLARACIJA O SADNOM MATERIJALU VOĆA UZ OTPREMNICU

br. _____

- EC standard: _____
- Zemlja proizvodnje: _____
- Naziv i sjedište /ime i adresa i registarski (fito broj) proizvođača koji izdaje etiketu: _____
- Broj i datum izdavanje sertifikata (FU-ME broj) i naziv organa odgovornog za sertifikovanje ili njegov logotip: _____
- Odgovorno lice za plombiranje ili njegov identifikacioni broj (ime i adresa lica): _____
- Botaničko ime vrste: _____
- Kategorija sadnog materijala: _____
- Vrsta sadnog materijala: _____
- Naziv sorte naznačen latiničnim pismom: _____
- Broj partije: _____
- Količina (broj jedinki u pakovanju ili snopu; ukupan broj pakovanja ili snopova u pošiljci): _____
- Godina proizvodnje: _____
- Oznaka: ME _____ (broj biljnog pasoša/Plant Passport)
- Serijski broj dokumenta: _____

M.P

Odgovorno lice za izdavanje deklaracije:
